

dlr.kredit

Omstilling til en bæredygtig fremtid

BÆREDYGTIGHEDSRAPPORT 2023

Bæredygtighedsrapporten suppleres af DLRs ESG Fact Book, som offentliggøres sammen med rapporten på dlr.dk.

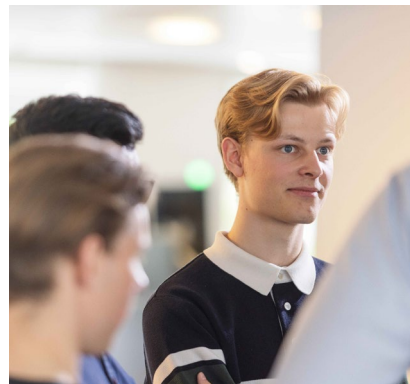
Denne bæredygtighedsrapport udgør også den lovpligtige redegørelse for samfundsansvar 2023. DLRs årsrapport for 2023 indeholder en henvisning til bæredygtighedsrapporten, som vedrører regnskabsperioden 1. januar til 31. december 2023. Bæredygtighedsrapporten er udarbejdet under hensyntagen til bestemmelserne i § 135 i Regnskabsbekendtgørelsen (bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.) og skal ses i samspil med DLRs bæredygtighedspolitik, som årligt gennemgås og godkendes af DLRs bestyrelse.

Seneste version af politikken blev godkendt af bestyrelsen den 9. februar 2024 og kan hentes på dlr.dk. Bæredygtighedsrapporten suppleres af DLRs ESG Fact Book, som offentliggøres sammen med rapporten på [dlr.dk \(dlr.dk/investor/regnskaber--rapporter/-/#baeredygtighed\)](https://dlr.dk/investor/regnskaber--rapporter/-/#baeredygtighed). DLRs ESG Fact Book indeholder DLRs samlede ikke-finansielle nøgletal (ESG-nøgletal) heriblandt en række nøgletal udover dem, der er indeholdt i denne rapport.

Indhold

Introduktion	4
Låntagere: Aktiv långiver	17
Aktionærpengeinstitutter: Samarbejde med fælles værdiskabelse	33
Investorer: Åbenhed og dialog	39
Medarbejdere: Ansvarlig arbejdsgiver	43
Governance: Transparent selskabsledelse	55
Politikker	69

Aktiv långiver **17**

16

Mål og fokusområder
for 2024

Forord af direktionen

DLR er en væsentlig aktør inden for realkreditfinansiering til dansk landbrug og byerhverv. Knap 40 pct. af danske fødevarereproducenter og hver 10. erhvervsjendom er finansieret af DLR. Derfor bærer vi et stort ansvar for at bidrage til finansieringen af den bæredygtige omstilling.

Vi følger udviklingen i graden af bæredygtighed i vores udlånsportefølje tæt. I 2023 har DLR mere end fordoblet det grønne udlån. Men vores arbejde med bæredygtighed rækker langt ud over de grønne lån. Vi arbejder som aktiv långiver for, at vi sammen med vores låneformidlende pengeinstitutter medvirker positivt til, at kunderne kan flytte sig i en bæredygtig retning. Vi deltager også i finansiering af den løbende energioptimering af ejendomme, der ikke nødvendigvis lever op til kriterierne for grønne lån. Det er vigtigere for os at motivere vores kunder til bæredygtige tiltag frem for at ekskludere dem, der ikke løber forrest.

Vi er engagerede i at støtte vores låntagere i deres bæredygtige rejse. Det gør vi i samarbejde med

vores låneformidlende pengeinstitutter i hele landet, der har den direkte dialog med vores fælles kunder.

I vores arbejde med bæredygtighed er data og dokumentation et område, vi fortsat har stort fokus på. I 2023 har vi både forbedret indsamlingen af data for klimarisici og udvidet indsamlingen af ESG-oplysninger fra vores låntagere. På den måde opnår vi en større indsigt, der ruster os til at vurdere både risici og muligheder i den grønne omstilling.

Arbejdet med bæredygtighed har fået indflydelse på arbejdsdagen for langt de fleste medarbejdere i DLR. Det er et område, vi har forankret i hele organisationen, og som vi kontinuerligt uddanner vores medarbejdere i. Ved indgangen til 2024 ser vi frem til et år, hvor vi vil fortsætte med at styrke samarbejdet med pengeinstitutterne omkring vores fælles kunders bæredygtige omstilling.

Jens Kr. A. Møller
Adm. direktør

Pernille Lohmann
Direktør

Introduktion

Rundt om DLR

DLR Kredit (herefter DLR) har finansieret dansk landbrug siden 1960, hvor vi blev etableret som Dansk Landbrugs Realkreditfond. Vi har derfor en helt særlig indsigt i og tilknytning til dansk landbrug, som vi har finansieret i både medgang og modgang i mere end 60 år.

I dag er vores forretning udvidet til også at dække finansiering af erhvervsejendomme i bred forstand. Det har vi gjort siden 2001, og realkreditfinansiering til byerhverv udgør en stadig større del af vores samlede udlån, som ved udgangen af 2023 fordelte sig med 50,6 pct. til landbrug, 43,9 pct. til byerhverv og 5,5 pct. til ejerboliger og boliglandbrug.

Vi tilstræber i alle henseender at drive en ansvarlig forretning i overensstemmelse med vores værdigrundlag og under hensyntagen til DLRs interesser, der omfatter låntagere, obligationsinvestorer, aktionærer og låneformidlere, myndigheder, medarbejdere og det omgivende samfund.

Forretningsmodel

DLRs finansiering af kundernes landbrugs- og erhvervsejendomme sker i samarbejde med 42 landsdækkende og lokale pengeinstitutter, der samtidig udgør hovedparten af DLRs ejere. Forretningsmodellen er baseret på et nært dagligt samspil med rådgivere hos DLRs låneformidlende aktionærpengeinstitutter med filialer i Danmark, på Færøerne og i Grønland. Aktionærpengeinstitutterne ejer aktier, som i udgangspunktet svarer til deres andel af udlånet i DLR.

De samarbejdende pengeinstitutter varetager rådgivningen af kunder om DLR-lån. De kender kundens økonomi og kan give den bedste individuelle rådgivning. Pengeinstituttet honoreres for rådgivning, formidling af lån, kundepleje og risikoafdækning ved garantistillelse for de formidlede lån. Garantikonceptet, der også omfatter tabsmodregning i provisioner, sikrer, at eventuelle tab som udgangspunkt bæres af det pengeinstitut, der har formidlet lånet.

DLRs rolle er at værdiansætte ejendomme, kreditbehandle, udmåle, udbetale og administrere lån samt

skaffe finansiering til DLRs lån ved udstedelse og salg af obligationer, der er noteret på fondsbørsen i København (Nasdaq Copenhagen). Herudover spiller DLR en rolle som professionel sparingspartner for rådgivere i pengeinstitutterne.

DLR forestår desuden administration og risikoovervågning af porteføljen af lån og understøtter låneformidlerne med systemløsninger til samarbejdsprocessen – herunder til rådgivning, ansøgning om lån, fastkursaftaler, garantistillelse, omlægning, porteføljeoverblik mv.

DLR har finansieret dansk landbrug i medgang og modgang siden 1960. Siden 2001 har DLR finansieret erhvervsejendomme.

DLRs rolle i samfundet

Lån til hele Danmark

Vi ønsker, at det skal være muligt at få finansieret sin ejendom uanset, hvor den ligger i landet – også i yderområder. Vi tilbyder finansiering af landbrugs- og byerhvervsejendomme mv. i hele Danmark, på Færøerne og i Grønland. Det er et vigtigt samfundsansvar, vi er med til at løfte, og det er et ansvar, vi tager alvorligt.

Bidraget til et mere bæredygtigt Danmark

DLR tilbyder grønne lån, der finansieres med grønne obligationer. Ultimo 2023 udgjorde DLRs grønne udlån 4,7 mia. kr. Derudover har vi finansieret ejendomme og vedvarende energikilder for 13,2 mia. kr., som lever op til de grønne kriterier.

Støtter etablering og generationsskifte i dansk landbrug

DLR har afsat en øremærket pulje på 2 mia. kr. med det formål at forbedre finansieringsmulighederne for yngre landmænd ved i samarbejde med lokale og landsdækkende pengeinstitutter at tilbyde finansiering til etablering på omkostningsmæssigt lempeligere vilkår. Udlånet gennem denne pulje udgjorde ultimo 2023 1,52 mia. kr.

Systemisk vigtigt finansielt institut

DLR har været udpeget som et systemisk vigtigt finansielt institut (SIFI) i Danmark siden indførelsen af SIFI i 2014. DLR er som SIFI-institut bevidst om realkreditfinansieringens betydning for samfundet og opererer som ansvarlig virksomhed i overensstemmelse med både lovgivningens krav og vores forretningsmæssige målsætninger.

Blandt landets største skattebetalere

DLR har flere år i træk været på listen over de 100 største selskabsskatteydere i Danmark. I 2023 udgjorde DLRs skattebetalinger 450 mio. kr., mens skattebetalingerne i 2022 udgjorde 207 mio. kr.

Aktiv deltager i sektorsamarbejde

DLR er medlem af Finans Danmark og Realkreditrådet og deltager aktivt i en række udvalg under Finans Danmark. Derudover deltager vi i forskellige arbejdsgrupper og sektorsamarbejder med fokus på bæredygtighed, ESG-risici og standarder for CO₂-aftryk.

Overblik 2023

Årets resultat
efter skat

1.347

mio. kr.

42

låneformidlende
pengeinstitutter

AA

MSCI
ESG-rating

Medarbejdere og
vurderingssagkyndige

270

Grønne lån

4,7

mia. kr.

Antal kunder

45.503

Udlånsportefølje

189,3

mia. kr.

Strategisk arbejde med bæredygtighed

DLR er en væsentlig långiver til dansk landbrug og byerhverv. Derfor er det en selvfølge, at DLR også aktivt deltager i finansieringen af kundernes vigtige bæredygtige omstilling. Denne aktive deltagelse er et centralt element i DLRs samfundsansvar og udgør baggrunden for DLRs strategiske tilgang til bæredygtighed.

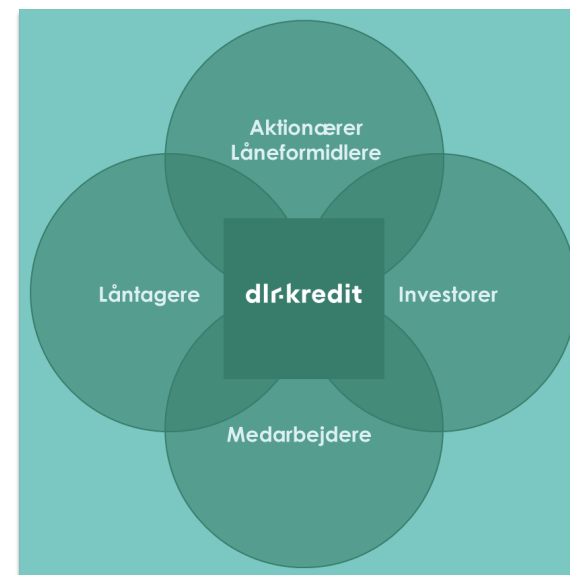
DLRs strategiske arbejde med bæredygtighed tager udgangspunkt i DLRs væsentlige interessenter; låntagere, aktionærpengeinstitutter, obligationsinvestorer og medarbejdere. Vores strategiske ståsted på bæredygtighedsområdet er langt hen ad vejen defineret af disse interessenters præferencer og krav i forhold til bæredygtighed. DLRs tilgang til bæredygtighed er således en balancegang, hvor vi tager hensyn til aktionærpengeinstitutterne forskellige ESG-politikker, låntagernes muligheder for grøn omstilling og investorernes ønske om at reducere den CO₂-udledning, som er finansieret med DLRs obligationer. Derudover er det en del af DLRs samfundsansvar og en vigtig del af DLRs risikostyring at bidrage til at reducere bæredygtighedsrisici via indsatser som eksempelvis indsamling af ESG-data via spørgsmål til

ESG-forhold, der kan være med til at motivere kunderne til at agere bæredygtigt.

DLRs tilgang til låntagerne

Den bæredygtige omstilling skal først og fremmest give forretningsmæssig værdi for låntagerne under hensyn til både risici og potentialer. DLR finansierer rentable investeringer hos kreditværdige låntagere og er en aktiv långiver, der sammen med de låneformidlende pengeinstitutterne positivt medvirker til, at låntagerne kan flytte sig i en bæredygtig retning. Der er ikke på nuværende tidspunkt tilstrækkeligt grundlag for at stille særlige ESG-krav, differentiere priser og vilkår, eller ekskludere kundegrupper ud fra deres bæredygtighedsforhold.

Blandt låntagerne er der stor forskel på, hvor aktivt der arbejdes med bæredygtighed. Nogle er langt fremme og arbejder allerede aktivt for at reducere påvirkningen af klima og miljø og tilpasse sig klimaændringerne, mens andre kun lige er begyndt. Landbrugskunder er generelt langt fremme på dataområdet sammenlignet med andre erhverv.

Fælles for mange kunder er imidlertid, at de endnu ikke kender den konkrete regulering på bæredygtighedsområdet, som de kommende år vil afgøre, hvilke bæredygtighedsinvesteringer, det er rentabelt at foretage. Samtidig spiller ændrede forbruger-

præferencer og markedsstandarder en afgørende rolle for afsætningsforholdene.

DLR spiller en vigtig rolle i at facilitere, monitorere og indsamle data på låntagernes bæredygtige omstilling. Vi inddrager ESG-forhold i kreditprocessen, samtidig med, at vi overvåger og håndterer bæredygtighedsrisici. Vi vil ikke på nuværende tidspunkt stille bæredygtighedskrav til låntagerne i et omfang ud over de konkrete krav, som er fastsat i lovgivningen på bæredygtighedsområdet.

DLRs tilgang til låneformidlere

For DLR og DLRs låneformidlere er bæredygtighed et forretningsområde, hvor DLR bidrager til pengeinstitutternes finansieringsløsninger, så kunderne sikres rådgivning og et konkurrencedygtigt produktudbud. Vi tilstræber at være på forkant med den markeds-mæssige og regulatoriske udvikling, så vi kan fungere som videnscenter for de låneformidlende pengeinstitutter. Vi deler med kundernes accept data med pengeinstitutterne, og har dialog med dem om relevante bæredygtighedsemner som f.eks. kundens ESG-data. Det er pengeinstitutterne, der har dialogen med kunderne om, hvordan de kan få forretningsmæssig værdi ud af at indarbejde bæredygtighed i deres forretning, og hvordan de kan håndtere bæredygtighedsrisici.

Aktionærpengeinstitutterne har forskellige ESG-politikker, hvilket DLRs tilgang til bæredygtighed tager hensyn til. Hermed sikrer DLR, at arbejdet med bæredygtighed understøtter den fælles værdiskabelse med DLRs låneformidlere.

Tilgang til obligationsinvestorerne

DLR har en løbende dialog om bæredygtighed med investorerne i DLRs obligationer. Når vi mødes med investorerne, bliver de typisk opdateret på DLRs tilgang til bæredygtighed og informeret om nye initiativer. Desuden offentliggør DLR en lang række data, som investorerne efterspørger, blandt andet fordi investorerne selv er underlagt rapporteringskrav på bæredygtighedsområdet.

I DLRs dialog med investorerne fremmer vi forståelsen for landbrugets klimainitiativer, behovet for fødevarer, og at finansiering af fødevareproduktion altid medfører en vis CO₂-udledning. Vi mener, at det er relevant i højere grad at se på udviklingen i porteføljens bæredygtighedsgrad og realistiske reduktioner af klimaaftrykket frem mod 2030/2050-målene frem for at se på det faktiske klimaaftryk på den enkelte bedrift pga. måleusikkerhed for klimaaftrykket på de biologiske processer.

DLRs tilgang til medarbejdere og interne forhold

Medarbejdernes trivsel og arbejdsglæde er afgørende for DLRs resultater. Vi arbejder kontinuerligt på

at sikre en tryk og udviklende kultur, der er kendetegnet ved et højt fagligt niveau og et godt tværgående samarbejde – både for at fastholde vores nuværende kompetente og engagerede medarbejdere og for at kunne tiltrække nye kolleger.

Vi er opmærksomme på vores egne ESG-forhold på DLRs domicil i Nyropsgade i København. Vi sparer på energien, undgår madspild, sorterer affald, arbejder for det gode arbejdsmiljø og har ordnede og dokumenterede forhold. Vi arbejder for diversitet og ligestilling og tilpasser løbende ESG-forholdene i organisationen, så DLR fortsat er en attraktiv arbejdsplads.

Governance

DLRs forretningsmodel bygger på langvarige, tillidsfulde samarbejdsrelationer med vores kunder, obligationsinvestorer og aktionærpengeinstitutter. Vores fokus er at sikre, at DLR til enhver tid agerer ansvarligt i alle henseender.

DLR har integreret bæredygtighed i processer, governance-setup, compliance og risikostyring.

Organisering af DLRs arbejde med bæredygtighed

For at sikre et løbende fokus på ESG, herunder ESG-risici, indenfor alle dele af organisationen, har DLR nedsat et bæredygtighedsudvalg. Bæredygtighedsudvalget har ansvaret for, at DLR realiserer sine strategiske målsætninger i overensstemmelse med DLRs bæredygtighedspolitik og for at tilrettelægge processer i DLR til fremme af bæredygtighed, herunder at sikre data til brug for analyse, fastlæggelse af kommende målsætninger og rapportering.

Udvalget har ansvaret for at følge myndighedernes og de markeds-mæssige krav til DLR og sikre, at vi overholder regler og bestemmelser samt følger de anbefalinger, sektoren i regi af Finans Danmark m.fl. når til enighed om. Udvalget ser løbende på nye forretningsmuligheder, produktudbud og værdiskabelse i forhold til de samarbejdende pengeinstitutter.

Udvalget har også ansvaret for at opdatere politikker til konkretisering af specifikke bæredygtighedsindsatser, som skal forelægges og godkendes af bestyrelsen. Det kan f.eks. være kreditpolitikken, politikker om medarbejderforhold og indkøbspolitik.

Bestyrelsen sætter den strategiske retning for DLRs arbejde med bæredygtighed og drøfter på bestyrelsesmøder og bestyrelsesseminarer hvilken overordnet tilgang, DLR skal have til bæredygtighed.

Direktionen er repræsenteret i DLRs bæredygtighedsudvalg. Direktionen og øvrige interne udvalg i DLR (Kreditrisikoudvalget, Likviditets- og Markedsrisikoudvalget, IOC-Risikoudvalget, Dataudvalget, IT-udvalget) orienteres desuden om ESG-arbejdet i DLRs bæredygtighedsudvalg. DLRs bestyrelse orienteres om udvalgte forhold og fremskridt på bestyrelsesmøderne og har ansvaret for at godkende DLRs bæredygtighedspolitik.

Nye tiltag i 2023

Indsamling af ESG-oplysninger fra flere kunder

I 2023 har DLR udvidet indsamlingen af ESG-oplysninger til også at omfatte kunder, der omlægger lån. Derved får vi indhentet ESG-oplysninger på en større del af DLRs udlånsportefølje, som i forvejen omfattede kunder, der optager nye lån.

Bedre model og data for klimarisici

I 2023 har DLR forbedret indsamlingen af data for klimarisici og udviklet en model, der omsætter fysiske risici og omstillingsrisici til tab i stressede scenarier.

Fælles ESG-data i regi af den finansielle sektor

DLR har deltaget aktivt i styre- og arbejdsgrupper i regi af e-nettet med henblik på at sikre bedre og mere ensartede ESG-data i den finansielle sektor.

DLRs grønne obligationer

DLR refinansierede i maj 2023 alle grønne lån, der ikke tidligere var finansieret med grønne obligationer, over i DLRs Grøn RT-Kort-obligationsserie. Refinansieringen bidrog til en øget volumen og en bedre likviditetsstatus af DLRs grønne obligation.

Flere kriterier for grønne lån

I januar 2023 udvidede DLR kriterierne for grønne lån til også at omfatte bæredygtighedscertificeret skov og solceller opsat på egen eller lejet grund.

ESG-møder med aktionærpengeinstitutterne

I løbet af 2023 har DLR afholdt møder med størstedelen af aktionærpengeinstitutterne for at drøfte, hvordan DLR sammen med det enkelte pengeinstitut kan medvirke til, at kunderne flytter sig i en mere bæredygtig retning.

Kickstart af CSRD

I efteråret 2023 igangsatte DLR arbejdet med CSRD. DLR fik i den forbindelse etableret en CSRD-taskforce, som vil håndtere det fremadrettede arbejde med at forberede DLRs første CSRD-rapportering primo 2026.

Undervisning af driftsøkonomer i landbrugets rådgivningscentre om realkredit

I forbindelse med den årlige fælles kursusdag for medarbejdere i landbrugets rådgivningscentre,

deltog DLR i 2023 med et undervisningsmodul om det danske realkreditsystem og finansiering til landbrug.

Samarbejde med Finanssektorens Uddannelsescentre om undervisning i bæredygtighed

DLR har i 2023 deltaget som indlægsholder på kurset "Bæredygtighed for landbrugsrådgivere", som Finanssektorens Uddannelsescentre arrangerede for rådgivere i pengeinstitutterne. Her delte vi viden om, om hvordan vi i DLR arbejder med bæredygtighed, grøn finansiering og indhentning af kundernes ESG-oplysninger. Derudover fik rådgiverne inspiration til, hvordan de kan tage dialogen med deres kunder om bæredygtige investeringer og ejendomme, samt mulighederne for at søge grøn finansiering fra DLR.

I 2023 er DLR begyndt også at indhente ESG-oplysninger fra kunder, der omlægger lån.

Derved får vi ESG-oplysninger på en større del af udlånsporteføljen.

Webinar om landbrugets 2030-plan målrettet

DLRs aktionærer

I 2023 inviterede DLR i samarbejde med Landbrug & Fødevarer til morgenmøde for DLRs aktionærpengeinstitutter. Her gav Landbrug & Fødevarer en introduktion til landbrugs- og fødevarerhvervets klimaplan frem mod 2030. Lokale og landsdækkende pengeinstitutter er sammen med DLR de største långivere til dansk landbrug. Derfor er det vigtigt, at vi i fællesskab er klædt på til at kunne støtte landbrugsvirksomhederne i deres omstilling.

Pris for biodiversitet

I 2023 har DLR haft særligt fokus på landbrugets arbejde med biodiversitet og har uddelt en pris til en bedrift og et projekt, der aktivt arbejder med at beskytte og pleje naturen.

DLRs overordnede Verdensmål

Bæredygtig energi

DLR tilbyder grøn finansiering til vedvarende energikilder. DLR bidrager til at sikre adgang til bæredygtig energi og til at øge andelen af det samlede energiforbrug, der dækkes af vedvarende energi. Derudover yder DLR lån til ejendomme med høj energieffektivitet (A- og B-energimærkede ejendomme).

Klimaindsats

DLR yder grønne lån til energiforbedringer, vedvarende energikilder og udvalgte klimainvesteringer i grisestalde. DLR finansierer således indirekte drivhusgasreduktioner, der bidrager til at nå Danmarks ambitioner for den grønne omstilling.

Stop sult

DLRs udlån til landbrug bidrager til produktion af sunde fødevarer med en lav klimabelastning set i et globalt perspektiv. En del af den danske fødevarerproduktion eksporteres til udviklingslande og en del af den danskproducerede mælk, anvendes i produktionen af modernemælkserstatning, som sikrer sund ernæring til spædbørn og er med til at reducere sult og underernæring i udviklingslande.

Bæredygtige byer og lokalsamfund

DLR tilbyder grønne lån til energiforbedringer og energieffektive bygninger, og knap 38 pct. af de energimærkede byerhvervsejendomme, som DLR har udlån til, har enten et energimærke A eller B.

Livet på landet

DLR tilbyder grøn finansiering til landbrugets bæredygtige omstilling samt til økologiske landbrug, og bidrager således til at støtte bæredygtig brug af økosystemer. DLR tilbyder desuden grønne lån til certificeret skov og bidrager derved til forvaltning af bæredygtig skov og til at stoppe tab af biodiversitet.

DLRs interne Verdensmål

Sundhed og trivsel

I DLR har vi fokus på arbejdsmiljø og trivsel hos vores medarbejdere. Vi tilbyder ergonomisk gennemgang af den fysiske arbejdsplads i DLR og faciliterer pauser og bevægelse i hverdagen. Der er mulighed for at arbejde hjemmefra, og DLR stiller hjemmearbejdsplads til rådighed for de medarbejdere der ønsker det. DLRs medarbejdere er omfattet af sundheds- og tandforsikringer samt en kollektiv ulykkesforsikring.

Ligestilling mellem kønnene

I DLR arbejder vi med ligestilling og diversitet, både når vi rekrutterer og i udviklingen af organisationen. DLRs bestyrelse har fastlagt en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn i det øverste ledelsesorgan og på DLRs øvrige ledelsesniveauer.

Anstændige jobs og økonomisk vækst

DLRs medarbejdere er omfattet af Finanssektorens Standardoverenskomst (STOK), der omfatter arbejdstid, lønforhold, pensionsbidrag, samt diverse sociale bestemmelser herunder barselsorlov, sygdom og orlov til pasning af alvorligt syge børn og nære pårørende. STOK fastlægger ligeledes mindstelønnen. Medarbejdere har lov til at organisere sig, og DLR sætter pris på det gode samarbejde med tillids- og arbejdsmiljørepræsentanter.

Ansvarligt forbrug og produktion

I DLR har vi fokus på at reducere vores eget klimaaftryk. Det gør vi løbende ved at foretage små og store justeringer i arbejdsgange, valg af samarbejdspartnere, indkøb mv.

Status på målsætninger for 2023

Øge volumen af grønne lån til 4 mia. kr. ved udgangen af 2023

DLR har i 2023 mere end fordoblet volumen af grønne lån fra 1,9 mia. kr. ultimo 2022 til 4,7 mia. kr. ultimo 2023.

Indsamling af ESG-data også i forbindelse med kunders konvertering af DLR-lån

Siden 2022 har DLR indsamlet ESG-data på nye låntagere og eksisterende låntagere, der søger om nye lån. I 2023 er DLR begyndt at indsamle data på kunder, der omlægger lån. Samtidig har vi med en ny løsning for indhentning af oplysningerne øget svarprocenten fra kunderne fra 55 pct. til 81 pct.

Dialog med alle aktionærpengeinstitutters ESG-ansvarlige om bæredygtighed hos låntagerne

DLR har afholdt møder med 84 pct. af DLRs aktionærpengeinstitutter om, hvordan vi bl.a. i fællesskab kan flytte vores fælles kunder i en mere bæredygtig retning.

Fortsat kompetenceudvikling af DLRs samarbejdspartnere og medarbejdere indenfor bæredygtighed

I 2023 har DLR blandt andet afholdt lederseminar med særligt fokus på bæredygtighed og deltaget som indlægsholder på Finanssektorens Uddannelsescenters kursus om bæredygtighed for landbrugsrådgivere

Fortsat fokus på arbejdet med ligestilling og diversitet – både i forbindelse med rekruttering og udvikling af udvikling af organisationen

DLR har i 2023, ligesom tidligere år, lagt vægt på mangfoldighed og diversitet i rekrutteringen – både på køn, kompetencer, personprofiler og alder.

Større fokus på bæredygtigt indkøb og leverandørsamarbejde i DLR

I 2023 har DLR igangsat udarbejdelsen af en intern bæredygtighedspolitik samt et adfærdskodeks til vores leverandører og samarbejdspartnere. Vi forventer at offentliggøre begge i 2024.

Mål og fokusområder for 2024

Udvide kriterierne for grønne lån og undersøge muligheden for at udvide DLRs grønne produktudbud.

Indhente flere og bedre bedrifts- og ejendomsspecifikke data på mindst 90 pct. af porteføljen til bæredygtigheds-vurdering af kunderne.

Dele flere ESG-data med DLRs aktionærpengeinstitutter.

Struktureret kompetenceudvikling af DLRs medarbejdere inden for bæredygtighed.

Udarbejde interessant- og dobbelt væsentlighedsanalyse til brug for CSRD-rapportering.

Formulere intern medarbejderpolitik for diversitet, ligestilling og inklusion.

LÅNTAGERE

Aktiv långiver

Bæredygtig og ansvarlig långiver

I samarbejde med de låneformidlende pengeinstitutter ønsker vi at bidrage til finansiering af, at låntagere over hele Danmark gradvist bliver mere bæredygtige. Det gør vi ved at tage højde for kundernes ESG-forhold ved långivning, i kompetenceudviklingen af samarbejdspartnere og medarbejdere, samt ved at indsamle flere ESG-data fra kunderne.

Det er vigtigt for os, at man har mulighed for at få finansieret sin ejendom, også når man bor i et yderområde, eller hvis man er en ung landmand, der gerne vil etablere sig med egen bedrift.

Samarbejdet med vores aktionærpengeinstitutter er et højt prioriteret område i DLR, for det er rådgiverne i pengeinstitutterne, der formidler vores lån og har kontakten med vores fælles kunder. Ud over det daglige samspil om de individuelle lånesager, gør vi derfor meget for at klæde dem på til rådgivningen om vores forskellige låntyper, herunder grønne lån, og inviterer dem også løbende til at få indflydelse på udviklingsinitiativer i DLR.

ESG-forhold i långivningen

Som en del af den ansvarlige kreditpolitik er DLR opmærksom på ESG-forhold i forbindelse med besigtigelse og værdiansættelse af ejendomme og ved kreditvurdering af kunder.

I forhold til kreditrisikoen tager vi udgangspunkt i, at kunder og ejendomme, hvor ESG-forholdene vurderes at være gode, alt andet lige vil være bedre stillede i forhold til den bæredygtige udvikling i de kommende år. Samtidig vil kunder med gode ESG-forhold typisk være mere økonomisk robuste og ejendommene mere værdifaste.

Vi tager dog også hensyn til risikoen ved den bæredygtige omstilling, f.eks. risiciene ved anvendelse af ny teknologi.

ESG-data fra låntagerne

DLR har siden 2021 indsamlet og bearbejdet ESG-data, som kan anvendes til at vurdere ESG-forhold i långivningen, herunder bl.a. klimadata i samarbejde med finanssektoren og fra Danmarks Meteorologiske

Institut. Siden 2022 har DLR herudover indsamlet ESG-data direkte fra nye låntagere og eksisterende kunder, der søger om lån. Det betyder, at landbrugs- og erhvervskunderne som en del af ansøgningsprocessen anmodes om at svare på relevante spørgsmål, der dækker miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold på bedriften eller i virksomheden.

I november 2023 skiftede DLR til en digital og mere brugervenlig løsning for indhentning af kundernes ESG-oplysninger. Samtidig udvidede vi gruppen af låntagere, der modtager ESG-spørgsmål til også at omfatte kunder, som omlægger lån.

Den nye løsning for indhentning af ESG-oplysninger er mere brugervenlig og giver os samtidig bedre mulighed for at opsamle data. Det åbner for, at DLR bedre kan lagre data til opbygning af historik, trække data til analyser og på længere sigt score kunderne ud fra deres ESG-oplysninger. Samtidig har den nye løsning været med til at øge svarprocenten fra låntagerne. Frem til november havde vi en svarprocent på 55, men efter skiftet til den nye løsning

Som en del af den ansvarlige kreditpolitik er DLR opmærksom på ESG-forhold i forbindelse med besigtigelse og værdiansættelse af ejendomme og ved kreditvurdering af kunder.

har vi fået svar fra 81 pct. af de kunder, der modtager spørgsmål om deres ESG-forhold.

Ved at indhente ESG-oplysninger fra kunden kan DLR foretage en helhedsvurdering, der udover at afdekke de økonomiske forhold også belyser, i hvor stort omfang kunden har fokus på ESG-forhold. Det gør det desuden muligt at opgøre ESG-forhold overordnet på DLRs udlånsportefølje og eksempelvis følge udviklingen i påvirkning af klima og miljø. Oplysningerne deles med kundernes accept med det låneformidlende pengeinstitut og kan understøtte dialogen med låntagerne om både ESG-risici og muligheder for at bidrage til en mere bæredygtig fremtid.

Det er ikke nyt, at DLR interesserer sig for, hvordan kunderne driver deres landbrug eller virksomhed. En effektiv drift og en god og stabil indtjening har altid været vigtige elementer for os i kreditvurderingsprocessen. På landbrugsbedrifter har DLRs vurderingssagkyndige altid været opmærksomme på, hvordan den enkelte landmand har ageret i forhold til blandt andet ressourceoptimering, miljøpåvirkning, medarbejdere og naboer. Forskellen er, at vi nu sætter disse oplysninger i system og rapporterer på dem. For erhvervsejendomme har den grønne profil og energiforbrug til opvarmning tilsvarende fået større betydning for værdisætningen af ejendommene.

Stort fokus på uddannelse i ESG-forhold

Vi har stort fokus på at uddanne medarbejderne i DLR i ESG-forhold og ESG-risici ved långivning. Medarbejderne i DLR har gennemført e-learningkurset "Bæredygtighed i den finansielle sektor", som er udviklet af Finanssektorens Uddannelsescenter. Alle nye medarbejdere, der er kommet til, har også adgang til kurset, som løbende opdateres af Finanssektorens Uddannelsescenter.

Derudover har alle medarbejdere på udlånsområdet for både erhverv og landbrug - herunder de vurderingssagkyndige - været på heldagskurser i samarbejde med Finanssektorens uddannelsescenter og SEGES for at styrke deres viden på området.

Videndeling om bæredygtighed

DLR deltager gerne aktivt med oplæg til konferencer eller lignende arrangementer, hvor bæredygtighed er på dagsordenen, og hvor interessentgrupper inden for DLRs låntagergrupper er samlet. DLR har eksempelvis i 2023 holdt oplæg på en konference arrangeret af Kvægxperten om fremtidens kvægstalde med titlen 'Fremtidens kvægproduktion – obligationsinvestorerens perspektiv'.

CASE:

Præcisionslandbrug i planteavl

"Grundlæggende betyder brugen af præcisionslandbrug, at jeg kan spare på nogle ting i nogle områder og omfordele til andre områder. På den måde bliver ressourcerne brugt, hvor behovet er størst og dermed udnyttet bedst. Det er både bæredygtigt og mere økonomisk," fortæller den unge planteavler Kristian Bak Larsen om brugen af præcisionslandbrug på sin bedrift.

Kristian benytter sig af jordbundsanalyser og data fra satellitter til at dyrke præcisionslandbrug. Fra sin computer planlægger han den dosering, han vil køre hen over marken, og så sørger traktorens GPS for den korrekte fordeling. Derudover overvåger Kristian også jordtemperaturen for at optimere på brugen af planteværnsmidler. Ved at overvåge jordtemperaturen og først køre, når temperaturen er nået under et givent niveau, kan han begrænse et evt. tab i form af fordampning, nedbrydning og udvaskning.

Kristian er et godt eksempel på den nye generation af landmænd, der arbejder målrettet med de muligheder, de nye teknologier giver.

ESG-forhold for erhvervskunder

Anders Ravnshøj Møller
Erhvervskundechef i DLR

Det spørger DLR blandt andet erhvervskunderne om:

Miljømæssige forhold (E)

Energimærke?

Primær varmekilde og -forbrug?

Har ejendommen solcelleanlæg, varmepumpe eller jordvarme?

Købes grøn strøm?

Tiltag til begrænsning af elforbrug?

Sociale forhold (S)

Forholdet til lokalområdet og sociale indsatser?

Særlige faciliteter til lejere?

Overenskomstforhold for de ansatte?

Ansættes praktikanter, elever, studerende?

Mål for diversitet blandt medarbejdere?

Ledelsesforhold (G)

Aktiv/professionel bestyrelse?

Arbejder strategisk med bæredygtighed?

”Det er vigtigt for os, at vores kunder har en bæredygtig økonomi på lang sigt. Arbejdet med ESG-forhold er med til at vise, om man som kunde følger med udviklingen og på den måde sikrer den fremtidige driftsøkonomi i sin virksomhed.”

ESG-forhold for landbrugskunder

Jørgen Matzen
Landbrugskundechef i DLR

Det spørger DLR blandt andet landbrugskunderne om:

Miljømæssige forhold (E)

Omlægges lavproduktive arealer til eng, skov mv.?
Bruges grønne energikilder?
Er foder produceret i nærområdet?
Leveres gylle til biogasanlæg?
Drives jorden med reduceret jordbehandling?
Drives jorden med præcisionslandbrug?
Flerårige afgrøder, græs mv. i markplanen?
Køb og salg af klimakreditter?
Økologi?

Ledelsesforhold (G)

Bruges gårdråd/bestyrelse aktivt?
Er der en strategi for bedriften?
Er der en plan for fortsat drift ved nedbrud eller krise?
Er der bemærkninger/anmærkninger ved kontrolbesøg?

Sociale forhold (S)

Overenskomstforhold for de ansatte?
Er der ansat praktikanter, elever, studerende?
Anciennitet for de ansatte?

”Vi har rigtig mange kunder, der allerede arbejder med mange af de ting, vi spørger ind til. På den måde bliver vores spørgsmål en anledning til at fortælle om alt det gode, der allerede bliver arbejdet med.”

CO₂-aftryk af DLRs låneportefølje

DLR har siden 2021 opgjort det estimerede CO₂e-aftryk på udlånsporteføljen. I 2023 har DLR finansieret CO₂e-udledninger for 2.260.910 ton CO₂e svarende til 12,2 CO₂e pr. mio. kr. udlån, sammenlignet med 2.178.752 ton CO₂e svarende til 13,5 ton CO₂e pr. mio. kr. udlån i 2022.

Størstedelen af DLRs samlede finansierede CO₂e-udledning kommer fra landbrugssektoren, selvom landbrugsudlånet kun udgør godt halvdelen af DLRs udlånsportefølje. Den resterende udledning stammer primært fra boligudlejningsejendomme og kontor- og forretningsejendomme. Den høje udledning fra landbruget skyldes, at udledningen fra de naturlige biologiske processer i jorden og i dyrene, der sker som led i omsætning af næringsstoffer til fødevarer, medregnes i belastningen fra landbruget. For kontor- og forretningsejendomme og boligudlejningsejendomme medregnes alene klimabelastningen fra opvarmningen af bygningen.

Den opgjorte udledning fra erhvervsejendomme i udlånsporteføljen er steget fra 2022 til 2023. Årsagen til den stigende udledning skal findes i data-grundlaget for opgørelsen, hvor især størrelsen af det opvarmede areal er opgjort med større præcision i 2023 i forhold til året før. DLR har ikke data, der viser, at de reelle udledninger er steget.

DLRs nuværende opgørelsesmetoder tager ikke udgangspunkt i den faktiske CO₂e-udledning for DLRs udlån. Opgørelsen af CO₂e-udledningen for byg-

ninger med opvarmede arealer tager udgangspunkt i energimærket eller et estimeret energimærke samt opvarmningskilden. Opgørelsen af CO₂e-udledningen for landbrugsudlånet beregnes med udgangspunkt i normtal for udledningen for dyr og afgrøder. DLRs finansierede CO₂e-udledning er derfor forbundet med en vis usikkerhed.

DLR arbejder løbende med at forbedre præcisionen i opgørelsen af udledningen.

	Landbrug		Erhverv mv.	
	2023	2022	2023	2022
Restgæld mio. kr.	95.868	93.689	93.435	88.184
Finansieret udledning tCO ₂	2.049.848	2.012.686	211.062	166.066
Finansieret udledning t/mio. kr.	21,4	21,5	2,4	1,9

DLRs opgørelse følger som udgangspunkt principperne for måling og opgørelse af finansierede emissioner i Finans Danmarks CO₂-model for den finansielle sektor, <https://finansdanmark.dk/media/rb1f2rwe/co2-model-for-den-finansielle-sektor.pdf>. For landbrugsudlånet har DLR valgt at udregne CO₂e-udledningen på baggrund af en metode, som seniorforsker Troels Kristensen fra Aarhus Universitet har udviklet, jf. https://pure.au.dk/portal/files/196779902/Klimaeffekt_ved_oml_gning_til_ko_jordbrug_04092020.pdf. Metoden tager udgangspunkt i normtal for antallet og art af dyr samt antal hektar dyrket areal. Data til disse beregninger er hentet fra DLRs egne databaser. Yderligere data på estimerede CO₂-udledninger, er tilgængelige i DLRs ESG Fact Book.

Langsigtet mål om netto-nul CO₂-udledning

I 2022 offentliggjorde DLR den første handlingsplan for nedbringelse af vores finansierede CO₂-aftryk. Handlingsplanen og vores målsætninger tager udgangspunkt i regeringens klimamål for 2030 og målsætning om klimaneutralitet i 2045.

DLR ønsker fortsat at være en væsentlig aktør på markedet for realkreditlån, også indenfor landbrug. DLR vil sammen med de låneformidlende pengeinstitutter bidrage til, at kunderne både får oplysninger om, holder fokus på og har incitamenter til at deltage i den bæredygtige omstilling og dermed bidrage til at nå målet om klimaneutralitet i 2045.

Dataforbedring er vigtigt første skridt

En grundlæggende forudsætning for at kunne opgøre det aktuelle klimaaftryk, sætte mål og opgøre den opnåede reduktion, er et solidt datagrundlag. Et afgørende skridt på vejen mod netto nul-CO₂-udledning er derfor at forbedre datagrundlaget og opnå en mere retvisende opgørelse af de faktiske udledninger, for at være i stand til at prioritere, fremme og gennemføre de væsentligste og rentable reduktionstiltag først. Indhentning og forbedring af bæredygtighedsdata har derfor været et stort fokus i DLR i 2023 og vil fortsat være det i 2024.

Grønne lån og bæredygtig udlånspolitik

I 2019 lancerede Forum for Bæredygtig Finans under Finans Danmark 20 anbefalinger til, hvordan den finansielle sektor kan accelerere den bæredygtige omstilling af samfundet.

DLR støtter aktivt op om disse anbefalinger, og handler på alle relevante områder. Blandt anbefalingerne er "Flere bæredygtige produkter på hyldeerne", som er en opfordring til, at sektoren tilbyder låne- og investeringsprodukter til grønne og bæredygtige aktiviteter.

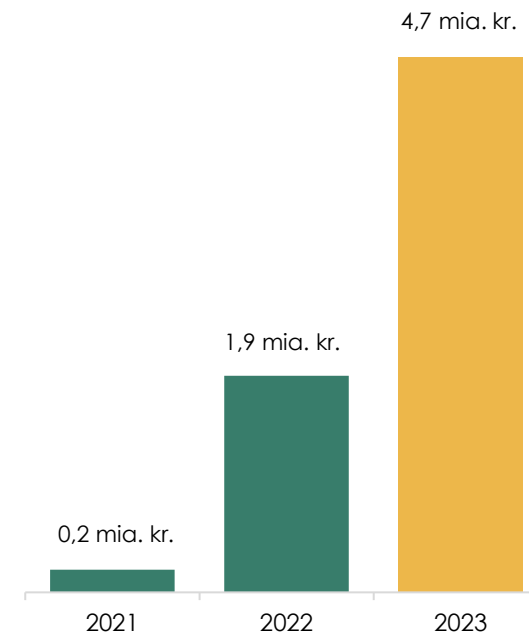
DLR tilbyder grønne lån til energieffektive bygninger, energiforbedringer, klimainvesteringer i landbruget, vedvarende energikilder, bæredygtighedscertificerede landbrug samt PEFC- og FSC-certificeret skov.

I takt med at det bliver muligt at fremskaffe sikre og solide data, og EU-taksonomien udvides med flere bæredygtighedskriterier, herunder kriterier for landbrug, vil vi udvide DLRs grønne lånekriterier til at dække flere typer af ejendomme og investeringer.

Ved indgangen til 2023 fastsatte DLR et mål om at fordoble omfanget af grønne lån fra knap 2 mia. kr. til 4 mia. kr. For at opnå målet har DLR i løbet af 2023 haft fokus på i samarbejdet med aktionærpengeinstitutterne at udbrede optagelsen af grønne lån. Indsatsen har båret frugt, og DLRs grønne udlån udgjorde 4,7 mia. kr. i ultimo 2023 (målt i obligationsrestgæld).

Med grønne lån, der finansieres med grønne obligationer, er DLR med til at sætte bæredygtige produkter på hyldeerne og gøre dem tilgængelige over for både låntagere og investorer.

Samlet grønt udlån i DLR
Obligationsrestgæld

Kriterierne for DLRs grønne lån udvides løbende inden for rammerne af EU's taksonomi for grønne aktiviteter og andre anerkendte standarder, så vi kan finansiere flere typer af bæredygtige ejendomme og investeringer med grønne lån.

DLR tilbyder pt. kun grønne lån, hvor renten fastsættes halvårligt. Kunder med bæredygtige ejendomme, som lever op til kriterierne for DLRs grønne lån, men som eksempelvis ønsker femårige- eller 30-årig rentebinding, vil derfor vælge konventionelle lån. DLR finansierer således en betydelig mængde ejendomme, der lever op til kriterierne for DLRs grønne lån, f.eks. A og B-energimærkede ejendomme, men som er finansieret med DLRs øvrige låntyper.

DLR har et mål om at udvide kriterierne for grønne lån i 2024, samt at undersøge muligheden for at udvide det grønne produktudbud, så flere kunder kan få grønne lån.

Rammer og rapportering for det grønne udlån

DLRs grønne rammeværk (dlr.dk/investor/regnskaberrapporter/#baeredygtighed) beskriver kriterierne og forudsætningerne for, hvordan vi tilbyder grøn finansiering. Rammeværket følger ICMA's Green Bond Principles' (GBP) i lighed med øvrige grønne realkreditudstedelser i Danmark og vurderes løbende af ISS ESG i forhold til, om rammerne for DLRs grønne udlån lever fuldt ud op til principperne i GBP, og at DLRs kriterier for grønne lån på 'best effort'-basis følger screeningskriterierne i EU's taksonomi for bæredygtighed.

DLRs Green Bond Impact Report giver et overblik over fordelingen af provenuet fra de grønne obligationer, DLR udsteder, samt miljøpåvirkningen opnået gennem ejendommene finansieret med vores grønne realkreditlån.

Bæredygtig udlånspolitik, der rækker ud over de grønne lån

Udover finansieringen med grønne lån fremmer DLR med sin udlånspolitik også generelt den bæredygtige udvikling i hele landet. Langt størstedelen af de grønne aktiver, som DLR finansierer, er finansieret med konventionelle lån. Alle grønne aktiver, som DLR finansierer, fremgår af DLRs Cover Pool-rapporter.

Derudover deltager vi i finansieringen af den løbende energioptimering af de belånte ejendomme, også når den enkelte ejendom eller investering ikke lever op til kriterierne for at opnå grønne lån.

Kriterier for grønne lån i DLR

Grønne bygninger

- Nye grønne bygninger opført efter 1. januar 2021 med energimærke A2020 eller A2015.
- Energimærkede bygninger opført før 1. januar 2021 med energimærke A2020, A2015, A2010 eller B.

Grønne energikilder

- Vindmøller.
- Solcelleanlæg.
- Varmepumpeanlæg.

Energiforbedringer

- Investeringer i bygninger, der nedbringer energiforbruget med mindst 30 pct.

Bæredygtigheds-certificerede landbrug

- Økologicertificerede bedrifter med økologisk jordbrug og/eller med økologisk animalsk produktion.

Grønne landbrugs-investeringer

- Grisestalde med gylleforsuring.
- Grisestalde med hyppig gylleudslusning og aftale om levering til biogasanlæg.

Bæredygtigheds-certificerede skove

- PEFC- og FSC-certificerede skove.

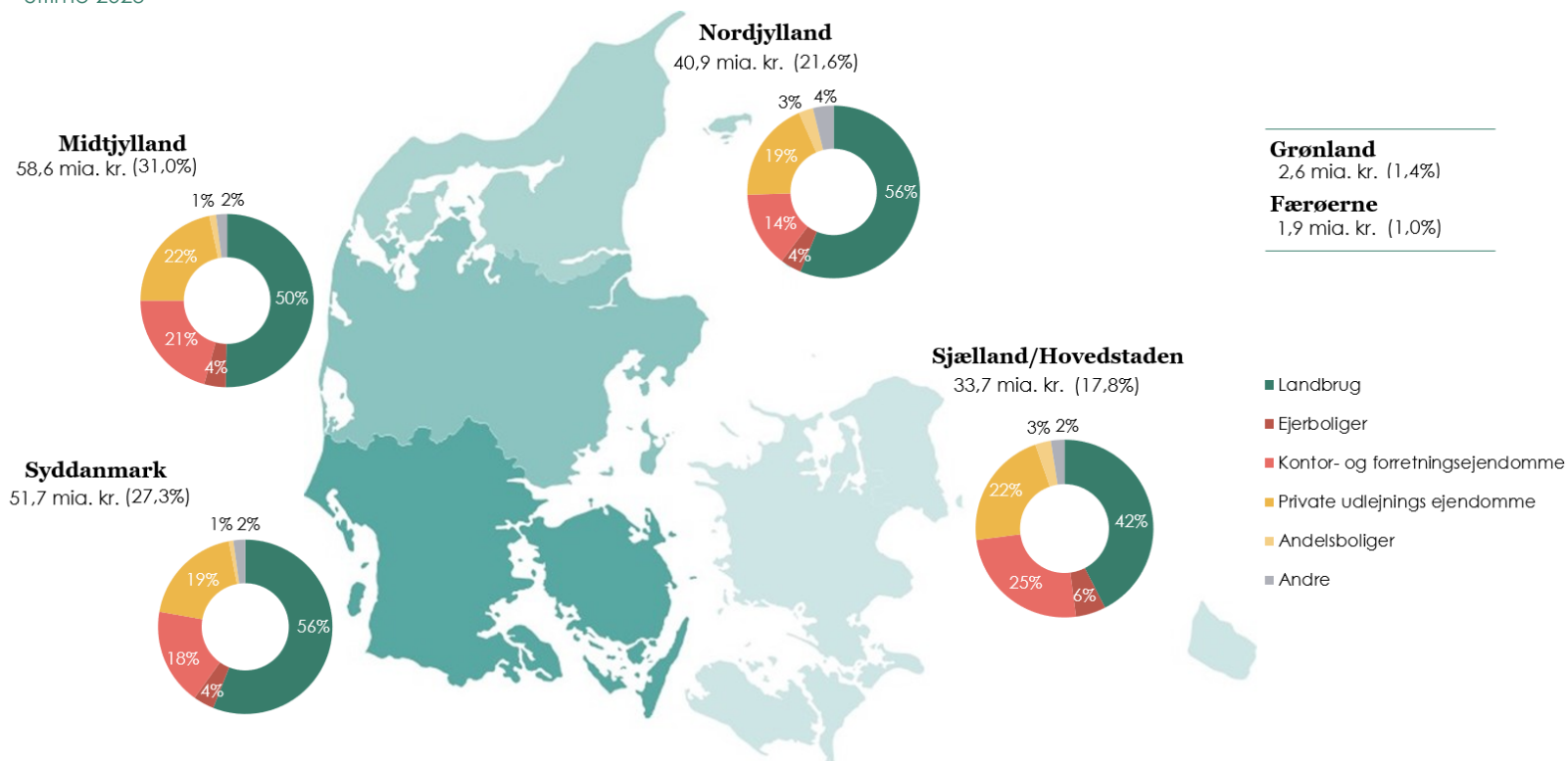
Finansiering uanset geografisk placering

DLRs låneformidlende aktionærpengeinstitutter er geografisk fordelt over hele Danmark samt på Færøerne og i Grønland.

Vi tilbyder derfor, efter en grundig kreditvurdering og vurdering af pantets værdi og omsættelighed, lån til alle kreditværdige lånsøgere uanset geografisk område. Långivningen sker altid i samarbejde med et af DLRs samarbejdende pengeinstitutter, der i forvejen kender kunden. Det sikrer en sund kreditgivning, mens den enkelte låntager opnår en belåning, der tilpasses de individuelle forhold.

Geografisk fordeling af DLRs udestående udlån

Ultimo 2023

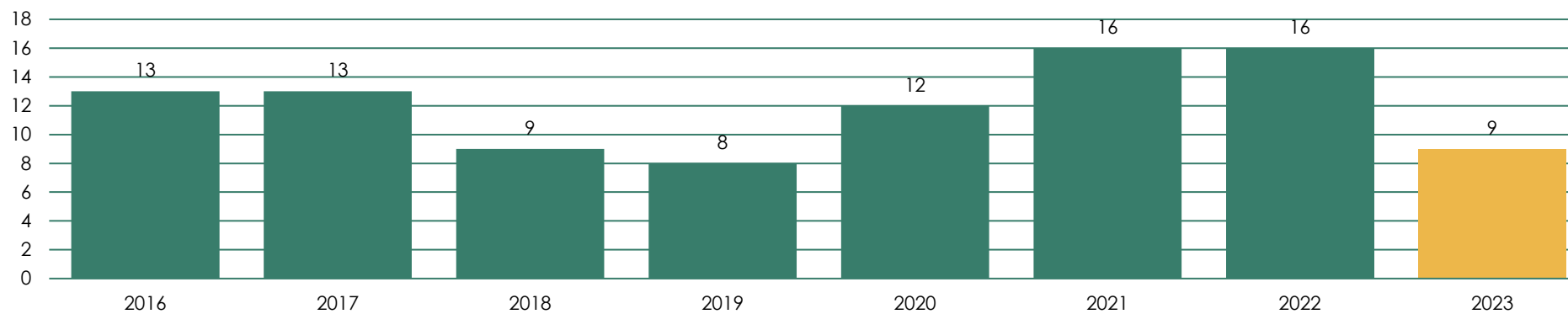
Ordning for ejerskifte og etablering for yngre landmænd

Både finansieringsmulighederne og den skiftende konjunktursituation kan være afgørende for yngre landmænds muligheder for at etablere sig eller at gennemføre et generations- eller ejerskifte på en bedrift. I kølvandet på finanskrisen kom en særligt udfordrende periode, hvor unge landmænd, der ønskede at etablere sig, oplevede begrænsede finansieringsmuligheder. Samtidig var der i denne

periode stor opmærksomhed på behovet for generationsskifte i landbruget. Derfor oprettede DLR i 2015 en lånepulje på 1 mia. kr. med det formål at forbedre finansieringsmulighederne for yngre landmænd ved i samarbejde med lokale og landsdækkende pengeinstitutter at tilbyde finansiering til etablering på omkostningsmæssigt lempeligere vilkår.

Ved udgangen af 2021 rundede DLR den afsatte 1 mia. kr., og DLR udvidede fra 2022 etableringsordningen med endnu 1 mia. kr. Udlånet gennem etableringsordningen udgør ultimo 2023 1,52 mia. kr. og er fordelt på alle landbrugets tre hovedproduktionsgrene, men størstedelen er til finansiering af mælkeproduktion. Yderligere 9 unge landmænd fik glæde af ordningen i 2023.

Antal nye kunder under etableringsordningen for yngre landmænd

CASE

Pris for biodiversitet

Arbejdet med biodiversitet er et helt centralt og højt prioriteret område i den bæredygtige omstilling i dansk landbrug. Derfor har DLR i 2023 uddelt en pris for biodiversitet til to bedrifter eller projekter, der aktivt arbejder med at beskytte og pleje naturen.

"Selvom det ofte er nedbringelsen af CO₂-udledningen, der fylder på agendaen for den bæredygtige omstilling, mener vi i DLR, at det er mindst lige så vigtigt at beskytte og fremme levesteder - også for de arter, der er i tilbagegang. For når først en art er forsvundet fra et område, kan det være en næsten umulig opgave at få den tilbage igen. Men der findes heldigvis mange ildsjæle i dansk landbrug, som hver dag gør en stor forskel. Det var derfor en fornøjelse, at jeg i 2023 kunne overrække prisen på 15.000 kr. til hver af de to vindere af DLRs pris for biodiversitet," siger direktør i DLR Pernille Lohmann.

Det blev planteavler Peter Dalsgaard Rasmussen fra Præstø og projektet Katstrup Vildnis under Katstrup Gods, som dommerkomitéen udvalgte som vindere blandt de indstillede kandidater.

"Der findes heldigvis mange ildsjæle i dansk landbrug, som hver dag gør en stor forskel."

Prisoverrækkelse på Katstrup Gods

Direktør Pernille Lohmann på besøg i forbindelse med overrækkelsen af DLRs pris for biodiversitet til Anders Møller for projektet Katstrup Vildnis.

Aktiv deltagelse i dialogen om den grønne agenda

Vi arbejder aktivt for at styrke DLRs indflydelse på rammerne for den bæredygtige omstilling. Derfor er DLR løbende i dialog med relevante interessenter om, hvordan bæredygtighed kan defineres og dokumenteres. Det sker blandt andet i dialog med repræsentanter for lokale pengeinstitutter og landsdækkende banker samt deres brancheforeninger. DLR deltager desuden i centrale fora og arbejdsgrupper, der beskæftiger sig med bæredygtig finansiering. Nedenfor er det beskrevet, hvilke arbejdsgrupper og sektorsamarbejder, DLR deltager i.

Arbejdsgruppen for bæredygtig finansiering

Finans Danmark støtter op om EU-Kommissionens klimahandlingsplan og ønsker at bidrage til en hurtig og effektiv dansk udmøntning af FN's Verdensmål og Parisaftalen om klimændringer. Der er i regi af Finans Danmark nedsat en tværgående arbejdsgruppe for bæredygtig finans, som DLR er repræsenteret i. Arbejdsgruppen skal sikre, at Finans Danmark kan påvirke nationale og internationale tiltag inden for bæredygtighed af relevans for medlemmerne og samtidig sikre en sammenhængende strategi for Finans Danmark, hvad angår bære-

dygtig finansiering. DLR arbejder bl.a. for, at kommende tiltag i forbindelse med udmøntningen af den fælleseuropæiske taksonomi for bæredygtige aktiviteter, herunder udstedelse af grønne obligationer, vil kunne rumme den særlige danske realkreditmodel, der er den væsentligste finansieringskilde for ejendomme i Danmark.

Arbejdsgruppen for Green Mortgages

Herudover har Finans Danmark nedsat en arbejdsgruppe for Green Mortgages, som DLR også deltager aktivt i. Arbejdsgruppen har med udgangspunkt i energimærkninger og miljømæssige standarder for forskellige ejendomstyper afdækket, i hvilken grad danske realkreditlån kan betegnes som grønne og dermed giver mulighed for finansiering ved udstedelse af grønne realkreditobligationer. Arbejdsgruppen forsøger at påvirke fastlæggelsen af standarder mv. i forskellige fora i EU ud fra, hvordan energieffektivitet indgår i belåningsgrundlaget for dansk realkredit. I den sammenhæng lægger DLR vægt på, at arbejdsgruppen fokuserer på alle ejendomstyper, også bygninger, hvor der ikke er krav om

energimærke, hvilket især gælder landbrugs- og industriejendomme.

Arbejdsgruppe vedr. bæredygtig kredit

I december 2023 har Finans Danmark etableret en ny arbejdsgruppe vedr. bæredygtig kredit, som DLR deltager i. Arbejdsgruppens formål er at understøtte Finans Danmark strategispor "bæredygtig finans" for strategiperioden 2024-2026 inden for kreditområdet.

Arbejdsgruppen vedrørende model for CO₂-aftryk

DLR deltager desuden i arbejdsgruppen vedrørende model for CO₂-aftryk i regi af Finans Danmark. Arbejdsgruppen har udarbejdet en kvantitativ model for, hvordan danske banker, realkreditinstitutter og investeringsfonde kan opgøre CO₂-aftrykket på de finansierede aktiviteter. Modellen, som DLR også selv anvender, skaber mulighed for at sammenligne opgørelser på tværs af sektoren. I arbejdet har det været vigtigt for DLR, at arbejdsgruppen er i dialog med relevante myndigheder og øvrige interessenter for at sikre en opgørelse baseret på fagligt

anerkendte metoder samtidig med, at man anvender de data, som allerede er tilgængelige.

Arbejdsgruppe om taksonomiforordningens artikel 8

DLR deltager i Finans Danmarks arbejdsgruppe om taksonomiforordningens artikel 8, der definerer genomsigtighed i ikke-finansielle redegørelser for bæredygtighed. DLR lægger i arbejdet vægt på, at efterlevelsen af forordningens artikel 8 udmønter sig i offentliggørelse af data, som er sammenlignelige og kan anvendes af investorer i danske realkreditobligationer.

ESG Risk Task Force

DLR deltager i Den Europæiske Bankforenings (EBF) Task Force, som holder øje med og drøfter de risici, der er knyttet til miljø-, sociale- og ledelsesmæssige forhold i den finansielle sektor. Task Forcen indgår i dialog med myndigheder m.fl. og sørger for at holde EBF's medlemmer opdateret. For DLR er det vigtigt, at drøftelserne og dialogen tager udgangspunkt i fakta og konkrete forhold, der kan reducere risici forbundet med miljø-, sociale- og ledelsesmæssige forhold.

Klimaskovfonden

DLRs adm. direktør Jens Kr. A. Møller er bestyrelsesmedlem i Klimaskovfonden. Klimaskovfonden skal gøre en forskel for klimaet ved at give mulighed for, at virksomheder og privatpersoner kan yde klima-

bidrag til fondens formål. Den nationale klimaskovfond skal rejse mere skov og udtage lavbundsjord til gavn for klimaet og en grønnere fremtid. Fonden kan støttes af private, virksomheder, kommuner, regioner og andre. Der var afsat 100 mio. kr. i 2020 til at starte Klimaskovfonden, og der er afsat yderligere 100 mio. kr. med Finansloven for 2024.

Landbrugsudvalget

DLR deltager aktivt i Finans Danmarks landbrugsudvalg, som bl.a. har som mål at følge og påvirke den nationale og internationale udvikling inden for regulering af landbrugssektoren, der har betydning for finansieringen af sektoren og dens forretningsgrundlag. Det gælder ikke mindst på bæredygtighedsområdet, hvor det for DLR har været vigtigt at få et godt datagrundlag for bæredygtighed fra landbrugssektoren, som den finansielle sektor kan anvende.

e-nettes styregruppe for bæredygtighedsdata og digitalisering

I juni 2023 igangsatte Finans Danmarks bestyrelse et ESG-program, der har til formål at opbygge en central kompetence indenfor ESG-data og digitalisering i sektoren. ESG-projektet er forankret i e-nettet og gennemføres i perioden august 2023 – juni 2024. Arbejdet bliver faciliteret af e-nettet med reference til en ESG-styregruppe nedsat af repræsentanter fra sektoren, som DLR er repræsenteret i.

Styring af ESG-risici

Den bæredygtige udvikling rummer både muligheder og risici. Mulighederne omfatter bæredygtige investeringer og ejendomme, som DLR finansierer. Risiciene kan vi som kreditinstitut være med til at reducere i samarbejde med pengeinstitutterne, hvor vi via dialog med kunderne om ESG-forhold fremmer bæredygtige valg.

ESG-risici kan opdeles i omstillingsrisici og fysiske risici. Både de fysiske ESG-risici og omstillingsrisici kan manifestere sig gennem de traditionelle kategorier af risici herunder kreditrisici, forsikringsrisici, markeds- og likviditetsrisici samt operationelle risici.

DLR har integreret ESG-risici i arbejdet med risikostyring. DLRs håndtering af ESG-risici er i første omgang fokuseret på i endnu højere grad at kortlægge, hvor stor ESG-risikoen er for DLRs kunder og de ejendomme, der er pantsat til sikkerhed for DLRs lån.

Dernæst skal DLR sikre, at der også på sigt er et tilstrækkeligt kendskab til ESG-risiciene i porteføljen af lån, og endelig at ESG-risiciene nedbringes.

Som en del af håndteringen af ESG-risici har DLR indarbejdet ESG-risici i forretningsstrategier og processer, governance og risikostyringen. I DLRs risiko- og kapitalstyringsrapport er håndteringen beskrevet yderligere. Rapporten kan downloades på [dlr.dk \(dlr.dk/investor/regnskaber-rapporter/#risikoogkapitalstyring\)](https://dlr.dk/investor/regnskaber-rapporter/#risikoogkapitalstyring).

AKTIONÆRPENGEINSTITUTTER

Samarbejde med fælles værdiskabelse

Samarbejdet med aktionærer og låneformidlere

DLR er en vigtig samarbejdspartner for de låneformidlende pengeinstitutter, der samtidig er DLRs ejere. Pengeinstitutterne er vores lokale forankring og distributionskraft. Samarbejdsmodellen mellem DLR og ejerkredsen sikrer en omkostningseffektiv udlånsproces og dermed størst mulig fælles værdiskabelse. Pengeinstitutterne honoreres for deres indsats med låneformidling, rådgivning, kundepleje og risikoafdækning ved garantistillelse, mens DLR forestår vurdering af ejendomme, kreditbehandling og låneudmåling samt obligationsudstedelse og salg af obligationerne til funding af realkreditlånene.

Rådgivere i pengeinstituttet varetager rådgivning af kunder om den samlede finansieringsløsning – herunder om realkreditfinansiering gennem DLR. De kender kunderne og har det fulde overblik over kundenes økonomi samtidig med, at de kender DLRs produkter og udlånspolitik. Rådgiverne i DLRs udlånsafdelinger Erhverv og Landbrug fungerer som sparringspartnere for rådgiverne i pengeinstitutterne om lånesagerne, ligesom DLRs vurderingssagkyndige står til rådighed for pengeinstitutrådgivere for dialog om kundernes ejendomme. I den enkelte lånesag har DLR kontakt til

kunden, når vores vurderingssagkyndige besigtiger kundens ejendom i forbindelse med værdiansættelse af ejendommen, kreditvurdering af kunden, låneudmåling og udarbejdelse af tilbud.

Hvis låntager efter udbetaling af sit lån har spørgsmål til årsopgørelsen fra DLR eller sine terminsbetalinger, er der medarbejdere i DLR, som kan hjælpe med afklaring. DLR har også kontakt til låntager, hvis der skulle opstå problemer med rettidig betaling af en terminsydelse.

Tæt dialog med de relationsansvarlige i pengeinstitutterne om samarbejde og udvikling

Det gode samarbejde og daglige samspil er vigtigt for os. Vi gør derfor løbende meget for at udvikle os og lytte til vores låneformidlende pengeinstitutter, så vi hele tiden kan arbejde på at være den foretrukne samarbejdspartner til gavn for kunderne. Derfor er der blandt andet udpeget en repræsentant fra hvert samarbejdende pengeinstitut som "relationsansvarlig".

De relationsansvarlige er vigtige ankerpersoner, der fungerer som bindeled mellem pengeinstitutterne og DLR. DLR rækker løbende ud til de relationsansvarlige for at indhente idéer, afklare behov og drøfte mulige udviklingspunkter for DLR i samarbejdet, ligesom vi står til rådighed for de relationsansvarlige, når de eller deres kolleger har spørgsmål og ønsker til os.

E-learning målrettet medarbejdere i pengeinstitutterne

Det er en vigtig opgave at klæde vores samarbejdspartnere på til rådgivningen af kunder om DLRs finansieringsmuligheder. Vi tilbyder derfor undervisning til nye rådgivere og kundeservicemedarbejdere i pengeinstitutterne om både realkreditfinansiering og samarbejdsprocessen med DLR. Herved understøtter vi, at kunden kan få den optimale rådgivning og de rigtige låneprodukter. Det gør vi bl.a. ved at tilbyde e-learningkurset "Samspillet med DLR Kredit", som er målrettet rådgivere og kundeservice-medarbejdere i de låneformidlende aktionærpengeinstitutter.

Det gode samarbejde og daglige samspil er vigtigt for os.

Vi gør derfor løbende meget for at udvikle os og lytte til vores låneformidlende pengeinstitutter.

Kurset er udviklet i samarbejde med Finanssektorens Uddannelsescenter og er gratis for pengeinstitutternes brugere via Viden-Barometer.dk. E-learningkurset er løbende opdateret og udbygget, senest med et modul om DLRs grønne lån til bæredygtige investeringer og energieffektive ejendomme.

Introdage for rådgivere og kundeservicemedarbejdere

Siden 2016 har DLR inviteret til og afholdt undervisningsdage for DLRs samarbejdspartnere. Der har været stor interesse for DLRs "introdage", og i perioden fra 2016 til 2023 har i alt ca. 410 rådgivere og 675 kundeservicemedarbejdere deltaget. I 2023 gennemførte vi fire introduktioner – to for rådgivere og to for kundeservicemedarbejdere.

Webinarer for brugere af DLRxperten

DLR inviterer rådgivere og kundeservicemedarbejdere til webinar, når vi ibrugfører nye funktioner i DLRxperten. DLRxperten er DLRs digitale platform, der håndterer långivningsprocessen mellem DLR og pengeinstitutterne. DLRxperten tilbyder funktioner, som understøtter samarbejdet med DLR fra rådgivning af kunder til låneansøgning, indhentning af digitale underskrifter fra kunder og udbetaling af lån.

Webinarerne optages og lægges på DLRxperten, så alle brugere af DLRxperten hurtigt kan se eller gense

webinarerne og dermed få forklaret brugen af funktionerne og få størst mulig nytte af dem.

Webinar om ny løsning til indhentning af ESG-oplysninger fra kunder

DLR inviterede samarbejdspartnere til webinar i anledning af, at vi i november 2023 skiftede til en digital og mere brugervenlig løsning for indhentning af kundernes ESG-oplysninger. Med den nye løsning kan kunderne nemmere give os svar på ESG-spørgsmål, og DLR får derfor flere og fuldt gennemførte besvarelser.

Kundernes ESG-oplysninger har samarbejdspartnere i pengeinstitutterne med kundens samtykke adgang til i DLRxperten. På baggrund af ESG-oplysningerne har rådgiver i pengeinstituttet god mulighed for at gå i dialog med kunden om ESG-forholdene og kundens muligheder og målsætninger med hensyn til bæredygtige tiltag og risikohåndtering.

DLR som videnscenter for bæredygtighed

DLR tilstræber at være videnscenter for bæredygtighed ved at være på forkant med den markeds-mæssige og regulatoriske udvikling. For at fremme den fælles værdiskabelse deler vi gerne vores viden med samarbejdspartnere.

Vi stiller en lang række data til rådighed for det enkelte pengeinstitut om samarbejdet til brug for risikostyring mv. Aktuelt arbejder vi på at stille flere bæredygtighedsdata og indsigter på baggrund af porteføljedata om ESG-forhold fra vores fælles kunder til rådighed for samarbejdspartnere.

Vi har også gerne dialog med pengeinstitutterne om vores indsigter på området og vores syn på den bæredygtige udvikling med fokus på muligheder og risici. I det daglige samarbejde om lånesagerne er det rådgiverne i aktionærpengeinstitutterne, der har dialogen med kunderne om, hvordan de kan få

Antal introduktioner	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Rådgivere	2	3	2	0**	9	6	4	4*
Kundeservicemedarbejdere	2	5	4	0**	5	7	6	4*

* I 2016 blev undervisningsdagene afholdt samlet for rådgivere og kundeservicemedarbejdere.

** Pga. Corona blev der ikke afholdt introduktioner i 2020.

forretningsmæssig værdi ud af at tænke bæredygtighed ind i deres forretning, og hvordan de håndterer bæredygtighedsrisici. DLR understøtter gerne kundedialogen med inspirerende viden om, hvordan andre kunder fremmer en bæredygtig udvikling ved at gribe de forretningsmæssige muligheder og imødegå risici – bl.a. med case-videoer.

ESG-møder med låneformidlende pengeinstitutter

DLR understøtter dialogen og opmærksomheden om bæredygtighed ved at mødes med ESG-ansvarlige i de låneformidlende pengeinstitutter. På møderne drøftes bl.a. hvordan DLR sammen med pengeinstitutterne på inspirerede vis kan medvirke til, at kunderne bevæger sig i en mere bæredygtig retning.

DLRs udgangspunkt for møderne er først og fremmest at få input fra aktionærpengeinstitutterne, men institutterne har typisk også interesse i at blive orienteret om DLRs tilgang til bæredygtighed - herunder de krav og forventninger, DLR møder fra obligationsinvestorerne. Desuden vil pengeinstitutterne ofte også gerne orienteres om det sektorsamarbejde om lovgivning, fortolkning heraf, og datasamarbejde på bæredygtighedsområdet, som DLR deltager i.

Bæredygtighedsundervisning for landbrugsrådgivere med Finanssektorens Uddannelsescenter

I efteråret 2023 har DLR deltaget med undervisning på et modulopbygget webinarforløb målrettet landbrugsrådgivere i pengeinstitutterne. Webinarforløbet var tilrettelagt af Finanssektorens Uddannelsescenter, og DLRs oplægsholder fokuserede på ESG og de spørgsmål, vi søger afdækket af landbrugskunderne for at vurdere deres håndtering af bæredygtighedsrisici i de forskellige produktionsgrene (planteavl, griseproduktion og mælkeproduktion).

DLRs grønne følgegruppe

Som en del af det løbende samarbejde har DLR etableret en grøn følgegruppe med deltagere fra udvalgte aktionærpengeinstitutter og Lokale Pengeinstitutter. DLR har siden etableringen af følgegruppen i januar 2021 afholdt fem møder. På møderne har der været eksterne indlægsholdere - bl.a. SEGES, EjendomDanmark, LandboNord, Energispring, og DLG. Udover præsentationer fra eksterne indlægsholdere har vi på møderne afholdt workshops, hvor DLR har fået værdifulde input til arbejdet med bæredygtighed. Desuden har DLR haft mulighed for at holde følgegruppen opdateret på DLRs initiativer på bæredygtighedsområdet.

DLR-dagen 2023

48 repræsentanter fra 37 pengeinstitutter deltog på dagen.

CASE

DLR-dage med fokus på samarbejde og udvikling

Medindflydelse på forretningsudvikling i DLR

DLR inviterede igen i 2023 alle relationsansvarlige fra de samarbejdende pengeinstitutter til DLR-dag. Formålet med de tilbagevendende årlige DLR-dage er at informere om DLRs udvikling, diskutere fælles tiltag på bæredygtighedsområdet og at komme i tæt dialog med de relationsansvarlige om samarbejdet om lånesagerne mellem rådgiverne i pengeinstitutterne og DLRs vurderingssagkyndige og rådgivere i Landbrug og Erhverv.

Herudover benytter vi DLR-dagen til at få de relationsansvarliges ønsker til DLRs fortsatte initiativer til forretningsudvikling – herunder deres input til DLRs prioritering af digitale udviklingstiltag og initiativer til fremme af grøn finansiering. Disse dage er med til at sikre, at udviklingen i DLR fortsat skaber værdi for både DLR og vores samarbejdspartnere.

”Disse dage er med til at sikre, at udviklingen i DLR fortsat skaber værdi for både DLR og vores samarbejdspartnere.”

DLR støtter sociale formål og udvikling af dansk landbrug

Røde Kors' Erhvervsklub

DLR er medlem af Røde Kors' Erhvervsklub, som bidrager til Røde Kors' vigtige indsats for mennesker i nød.

Red Barnet Erhvervsklub

Med erhvervsstøtte til Red Barnet bakker DLR op om arbejdet for børns rettigheder. Red Barnet kæmper for en verden, der respekterer børns rettigheder, og arbejder for at skabe bæredygtige forbedringer i børn og unges liv.

Verdens Bedste Fødevarer

DLR er medlem af Verdens Bedste Fødevarer, som er en forening, der arbejder for at samle danskerne om en visionær og bæredygtig fødevareproduktion.

Tænketanken Frej

DLR har gennem en årrække tegnet støtte-medlemsskab og har frem til udgangen af 2023 været partner i Tænketanken Frej, der er Danmarks første og eneste uafhængige fødevarepolitiske tænketank. Tænketanken Frej formidler viden, fremmer dialog og understøtter samarbejdet mellem fødevareproducenter og forbrugere med formålet "at skabe et stadigt mere bæredygtigt Fødevaredanmark".

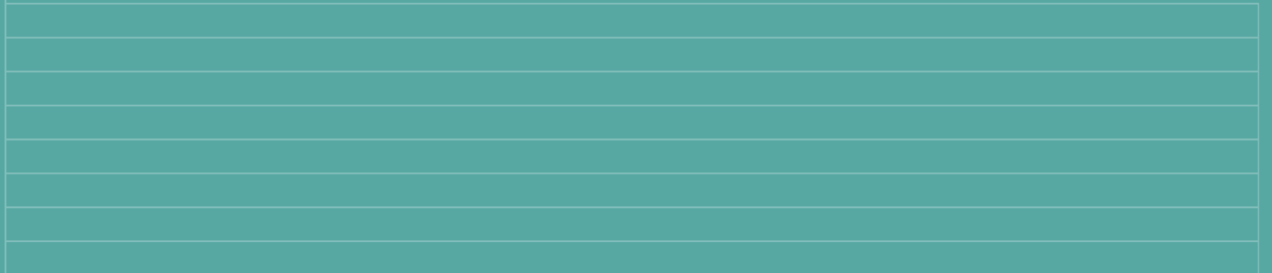
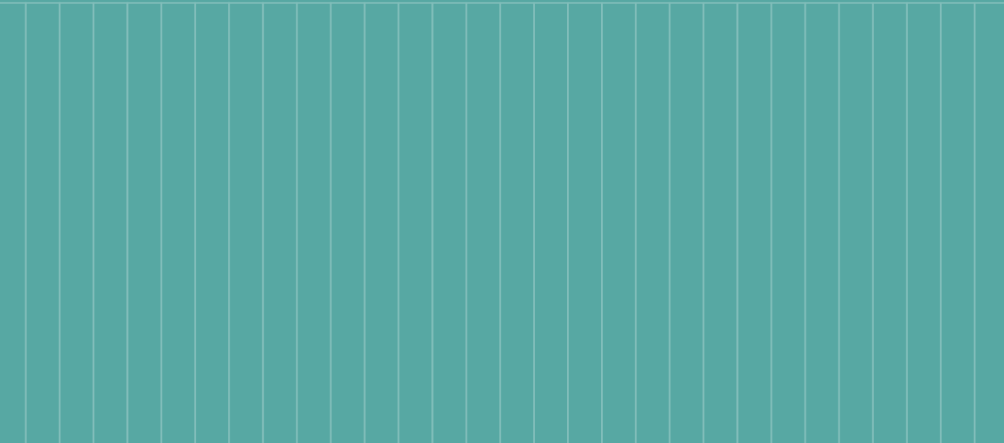
LandboUngdom

DLR støtter LandboUngdom, som arbejder for bedre vilkår inden for blandt andet transport, uddannelse og jobmuligheder på landet og i landdistrikterne. Det sker i en blanding af faglige og sociale, lærende og udviklende aktiviteter. LandboUngdoms opgave er at skabe aktivitet og udvikling, give unge en tro på fremtiden for den enkelte, for fællesskabet og for et liv på landet.

INVESTORER

Åbenhed og dialog

DLRs tilgang til investorerne

Som realkreditinstitut finansierer DLR udlånet udelukkende ved udstedelse af obligationer. Obligationsinvestorerne er derfor en helt central interessentgruppe og samarbejdspartner for DLR. Gruppen af investorer består primært af danske finansielle og institutionelle, professionelle investorer, som vi har en tæt dialog med.

Møder med obligationsinvestorer

DLR afholder løbende møder med obligationsinvestorerne, der typisk er særligt interesseret i bæredygtighed og DLRs tilgang til, hvordan vi adresserer den grønne omstilling af udlånsporteføljen. Møderne er et vigtigt element i DLRs indsats for at fastholde en stabil investorbase, så DLR fortsat kan udbyde realkreditlån til konkurrencedygtige priser.

På møderne orienterer vi typisk om DLRs arbejde med bæredygtighed og den bæredygtige omstilling. DLR påpeger i den forbindelse, at landbrugs-kunderne generelt har et godt udgangspunkt for at omstille sig, da der er bred politisk enighed om, at landbrugserhvervet skal udvikles og ikke afvikles, også set i lyset af en kommende CO₂e-afgift på

landbruget biologiske processer. Derudover får investorerne ofte en opdatering om landbrugssektorens plan for at nå regeringens klimamål i 2030 samt en orientering om sektorsamarbejdet om fælles dataindsamling af ESG-data i den finansielle sektor. Derudover har investorerne tit en interesse i de kommende regler på ESG-området, som DLR og DLRs låntagere er underlagt.

Oplæg på møder med investorer

DLR stiller også op til præsentationer for investorer. F.eks. har DLR i 2023 holdt oplæg om grønne obligationer og CO₂-data på et pengeinstitut-/investorseminar for Sydbank og har også holdt oplæg i Jyske Capitals netværk for pensionskasser om den bæredygtige omstilling af dansk fødevarerproduktion fra et realkreditperspektiv. Med disse udadvendte aktiviteter bidrager DLR bl.a. til dialog og synlighed omkring de udfordringer og dilemmaer, men også muligheder, som følger med bæredygtighedsagendaen. Desuden får DLR brugbar feedback og input, som kan bruges til at forbedre det daglige arbejde med bæredygtighed.

CO₂-måltal

DLR har i februar 2023 fremlagt en handlingsplan for reduktion af det finansierede CO₂e-aftryk, der indeholder konkrete måltal for reduktioner af CO₂e-aftrykket med udgangspunkt i regeringens klimamål for 2030 og klimaneutralitet i 2045.

Da størstedelen af DLRs samlede finansierede CO₂e-udledning kommer fra landbrugssektoren, er opfyldelse af målsætningerne for landbrugssektoren centrale for at nedbringe DLRs samlede finansierede CO₂e-udledninger.

DLR har i sin handlingsplan forpligtet sig til, at de finansierede CO₂e-udledninger på landbrugsporteføljen minimum reduceres i samme takt, som det er nødvendigt, for at nå den målsætning om en reduktion på 55-65 pct. frem mod 2030, som et politisk flertal blev enige om i oktober 2021.

Sammenligningsgrundlaget i det politiske fastsatte mål er 1990. Denne ambition kan med udgangspunkt i data fra Energistyrelsens klimafremskrivning

omregnes til et behov for at reducere udledningen med ca. 45-55 pct. i 2030 med udgangspunkt i 2021.

Bedre data er et centralt element i DLRs CO₂e-handlingsplan

DLRs nuværende opgørelse af den finansierte CO₂e-udledning er baseret på Finans Danmarks CO₂e-model. Med DLRs store markedsandel på landbrugsområdet giver det på nuværende tidspunkt et tilstrækkeligt retvisende billede på porteføljniveau, men det reflekterer ikke de faktiske forhold hos de enkelte låntagere.

DLRs nuværende data har – ligesom det gælder for øvrige kreditinstitutter – ikke en kvalitet, der gør det muligt at måle CO₂e-reduktioner på bedriftsniveau/ejendomsniveau, så det kan indgå i vurderingen af kunderne i stor skala.

Når låntagerne nedbringer CO₂e-udledningen, f.eks. via bæredygtigheds- og energioptimering på bedrift og ejendom, afspejles det ikke i DLRs nuværende opgørelser. Derfor er der behov for bedre data, så DLR kan følge reduktioner i låntageres CO₂e-udledning og inddrage det i risikovurderingen af engagementet. DLR arbejder på at indsamle bedre bæredygtighedsdata, som også reflekterer de faktiske reduktioner af CO₂e-aftrykket på bedriftsniveau/ejendomsniveau, bl.a. via sektorsamarbejde i e-nettet, som er beskrevet på side 31.

Grønne obligationer

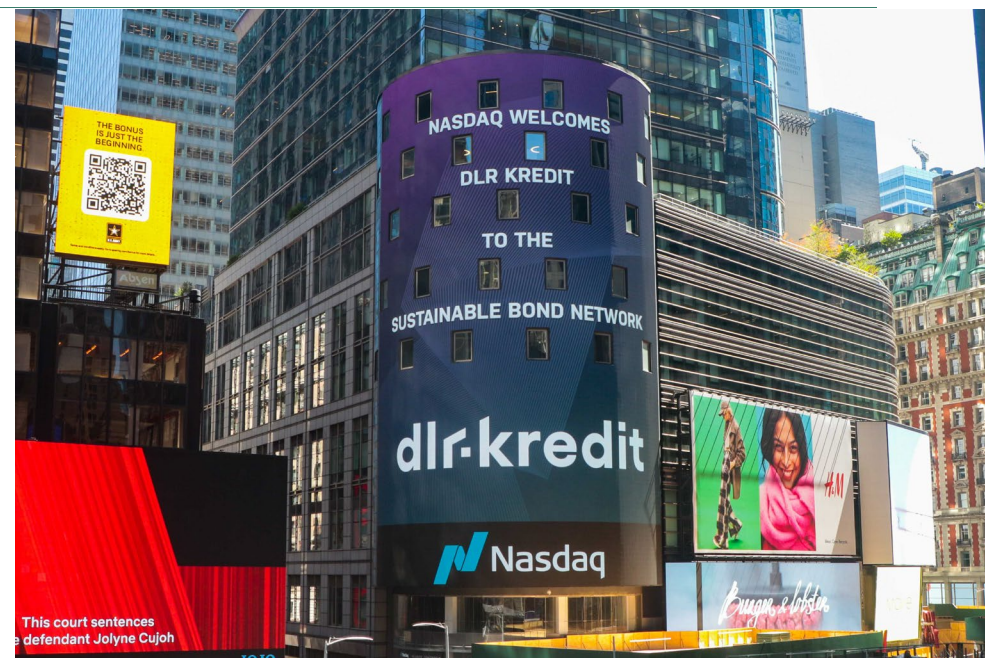
DLR har siden 2021 ydet grøn finansiering til udvalgte bæredygtige formål. I løbet af 2023 har DLR mere end fordoblet det grønne udlån fra 1,9 mia. kr. ultimo 2022 til 4,7 mia. kr. ultimo 2023 (målt i obligationsrestgæld). DLR har et mål om at udvide kriterierne for grønne lån i 2024, samt at undersøge muligheden for at udvide det grønne produktudbud, så flere kunder kan få grønne lån.

DLRs grønne lån er siden august 2022 finansieret ved udstedelse af grønne obligationer. Den cirkulerende mængde grønne obligationer havde ultimo 2023 et omfang på 4,7 mia. kr. Dermed opfylder DLRs grønne obligationsserie LCR-seriestørrelseskravet på 500 millioner euro (Level 1B), hvilket alt andet lige gør den mere attraktiv for obligationsinvestorerne.

Ved udgangen af 2023 blev ca. halvdelen af de grønne lån finansieret med DLRs grønne obligationsserie brugt til at finansiere energieffektive bygninger med enten et A- eller B-energimærke.

38 pct. af midlerne fra den grønne obligation finansierede certificerede økologiske landbrug. Den resterende del finansierede vedvarende energikilder samt certificerede skove.

DLRs udstedelse af grønne obligationer fremmer markedet for grønne obligationer og dermed investorenes mulighed for at investere bæredygtigt, hvilket er udgangspunktet for EU's Green Deal. Bæredygtige investeringer, der lever op til DLRs kriterier, giver mulighed for at give grønne lån og udstede grønne obligationer. På sigt er det til fordel for den grønne omstilling. Kriterierne for den grønne långivning findes på side 26.

Times Square i New York
i forbindelse med DLRs
første udstedelse af
grønne obligationer

MEDARBEJDERE

Ansvarlig arbejdsgiver

Ansvarlig arbejdsgiver

I DLR lægger vi stor vægt på at være en attraktiv arbejdsplads. Som ansvarlig arbejdsgiver har vi en forpligtelse til at skabe et miljø, hvor medarbejderne trives, udvikler sig, føler sig respekterede og værdsatte, og hvor der er lige muligheder for alle. Det er en vigtig del af at opbygge en sund virksomhedskultur. Vi ved, at engagerede, kompetente og ansvarlige medarbejdere er forudsætningen for, at DLR kan blive ved med at skabe gode resultater i samarbejde med de låneformidlende pengeinstitutter.

Ultimo 2023 er det samlede antal ansatte medarbejdere 247 - inklusive 21 vurderingssagkyndige på erhvervsområdet. Herudover er der tilknyttet 23 landbrugsvurderingssagkyndige. De vurderingssagkyndige understøtter kerneforretningen og varetager vurderingen af de ejendomme, DLR belåner. De har alle stor viden om det geografiske område, de vurderer ejendomme i samt om de relevante ejendomssegmenter.

DLR har mange medarbejdere med høj anciennitet, og det ser vi som et udtryk for, at DLR er en god

arbejdsplads. Samtidig skaber den høje anciennitet stor værdi for DLR på en lang række arbejdsområder, der kræver høj faglighed, erfaring og specialiseret viden.

I 2023 har vi budt velkommen til 32 nye kolleger. Når vi rekrutterer, lægger vi vægt på mangfoldighed og diversitet – både på køn, kompetencer, personprofil og alder. Vi ansætter derfor et bredt felt af medarbejdere. Vi mener, at man kan bidrage i alle aldre, og aldersspændet i vores ansættelser går i 2023 fra 23 år som den yngste til 64 år som den ældste.

Vi gør en dyd ud af at introducere nye medarbejdere ordentligt til DLR, så de kender DLRs forretning, strategiske målsætninger og kultur. Vi holder løbende introduktioner for nye medarbejdere, hvor de nye kolleger møder et bredt udsnit af ledere og specialister fra DLR og får et indblik i bredden af fagområder i organisationen. I 2023 har vi justeret lidt på vores koncept og har afholdt fire introduktioner for nye medarbejdere i DLR.

Organisationen i tal	2023	2022	2021	2020
Antal fastansatte, ultimo året	247	246	240	226
Antal FTE	234	230	230	210
Landbrugsvurderingssagkyndige	23	23	23	26
Omsætning i pct.	11,5	12,2	11,2	10,6
Gennemsnitlig anciennitet i år	8,8	8,8	8,2	8,3
Gennemsnitsalder i år	48	48	48	48
Andel af kvinder i pct.	33	35	35	40
Andel af mænd i pct.	67	65	65	60

Trivsel og engagement

I 2023 har et af vores strategiske fokuspunkter været trivsel og arbejdsmiljø.

Det er kommet til udtryk på forskellige måder, og indbefatter både den fysiske og mentale sundhed. F.eks. har medarbejderne efter sommerferien og igennem hele efteråret haft mulighed for at deltage i aktive pauser og træne 10 min. elastikgymnastik sammen med en instruktør to gange om ugen. Initiativet er blevet godt modtaget. Mere end 100 medarbejdere har deltaget i forløbet og synes, at det gør noget godt for både det fysiske og det mentale helbred. I efteråret har vi også haft besøg af Chris MacDonald, der holdt et foredrag om mental sundhed, søvn og vigtigheden af sociale relationer.

En stor del af medarbejdernes trivsel handler også om inddragelse og medbestemmelse i hverdagen. At være med til at planlægge sin egen arbejdsdag og kunne udvikle sine kompetencer er en del af fundamentet for trivsel og engagement. Også dette har været et fokuspunkt i 2023 og vil også fremover være det.

Aktiviteter der understøtter de sociale fællesskaber

Det daglige arbejde styrkes af gode sociale fællesskaber. Derfor lægger vi vægt på at skabe nogle rammer, der støtter den sociale sammenhængskraft i DLR.

Vi bakker i stor udstrækning op om initiativer, der kommer fra medarbejderne selv, og derudover har vi mange faste sociale arrangementer i løbet af året. Det gælder blandt andet sommerudflugter, gå-hjem møder, julefrokoster, DHL-løbet, afdelingsarrangementer og fredagsbarer, hvor forskellige afdelinger på skift vælger et tema.

Krænkende adfærd

DLR accepterer ingen former for krænkende adfærd i form af mobning, chikane, seksuel chikane, vold, trusler om vold og diskrimination, hverken rettet mod medarbejdere, ledere eller gæster. Krænkende adfærd er helt uacceptabelt, uanset i hvilken form og på hvilken måde den udøves. DLR har klart formulerede retningslinjer for forebyggelse og håndtering af krænkende adfærd.

Det er væsentligt for DLR løbende at have en dialog om vigtigheden af at behandle hinanden ordentligt. Det er en af forudsætningerne for et trygt og godt arbejdsmiljø.

DLR beder medarbejdere, der oplever krænkende adfærd, om at indberette dette til nærmeste leder, tillids- og arbejdsmiljørepræsentanter, HR eller via DLRs whistleblowerordning.

DLR har heller ikke i 2023 ikke modtaget indberetninger om krænkende adfærd.

Kompetenceudvikling

Der har i DLR altid været fokus på, at medarbejderne har gode muligheder for løbende at opbygge og styrke deres viden og kompetencer. I 2023 har kompetenceudvikling været et af vores strategiske fokuspunkter og en del af de obligatoriske emner, som leder og medarbejder har talt om til udviklingssamtalen.

I DLR defineres kompetenceudvikling som "udvikling og opkvalificering af ny viden og færdigheder hos den enkelte, i teamet, inden for en bestemt faglig del af forretningen eller for hele DLR". Det kan både være faglige, sociale og personlige færdigheder, der medvirker til at løfte kompetenceniveauet hos medarbejderne og dermed også DLRs forretning og organisation.

Kompetenceudvikling kan foregå på mange måder. Fra sidemandsoplæring, interne- og eksterne kurser/e-learning til at få nye opgaver eller større ansvar i det daglige. Individuel kompetenceudvikling planlægges primært i samarbejde mellem medarbejder og nærmeste leder.

Som eksempel har vi i 2023 haft medarbejdere udlånt eller på besøg i andre afdelinger i organisationen. Det var et af de gennemgående ønsker efter udviklingssamtalerne, at alle kendte bedre til kerneforretningen i DLR. Dette er godt både for den enkelte medarbejder, for teamet og for DLR som helhed.

Flere medarbejdere er begyndt på HD og nye ledere gennemgår uddannelsesforløbet 'Den nye leder' via Finanssektorens Uddannelsescenter, der er et forløb over ni dage, som styrker den enkeltes ledelsesværktøjer og -kompetencer. I 2023 har DLR haft tre ledere afsted på forløbet.

I 2023 har vi også arbejdet på udvikling af intern uddannelse af vores medarbejdere i bæredygtighed. Der er mange – og forskellige – hensyn at tage, når vi uddanner inden for bæredygtighedsagendaen. DLRs medarbejdere har allerede en grundlæggende forståelse for bæredygtighed i forhold til både de pengeinstitutter, vi samarbejder med, i samfundet og internt i DLR, og vil i løbet af 2024 løbende blive yderligere klædt på i eget fagområde.

CASE:

Trainee-forløb med stor succes

Siden 2019 har DLR haft et etårigt trainee-forløb for nyuddannede finansøkonomere og finansbachelorer.

Trainee-forløbet er med til at uddanne de unge mennesker og give dem en introduktion til den finansielle sektor. Samtidig skaber det stor værdi for DLR, at vi ansætter helt unge mennesker i starten af deres karriere. Det er med til at give et differentieret og dynamisk arbejdsklima. Derudover giver kombinationen af unge nyuddannede og mere erfarne medarbejdere et godt læringsmiljø.

Af de 14 trainees, der har haft et forløb hos DLR siden 2019, er 12 i dag fastansat i DLRs erhvervsafdeling. I 2023 har vi yderligere tre nyuddannede, der er startet i trainee-forløb.

Lederfællesskaber

I DLR har vi fokus på at understøtte en organisationskultur, der er kendetegnet ved en flad ledelsesstruktur og et stærkt og tillidsfuldt samarbejde mellem organisationens mange aktører med vidt forskellige ansvar og opgaver.

Vi arbejder med tre ledelseslag. Det giver os mulighed for at skabe udviklingsrum for de medarbejdere, der har motivation og lyst til at påtage sig det ansvar, det er at være leder.

Vi mener, at ledelse er en af de fagligheder, der binder os sammen på tværs af organisationen, og som betyder meget for den daglige trivsel. I 2023 har vi igangsat et tværgående forløb om lederfællesskaber, hvor vi arbejder med ledelse på flere planer; individuelt, i grupper og på alle ledelsesniveauer. Det overordnede mål er at skabe en fælles retning for ledelse i DLR, der både giver rum til, at den enkelte kan udøve ledelse på sin egen individuelle måde, og som samtidig gør ledelse til en tværgående styrke i DLR.

Lederfællesskaber understøttes også i vores mellemledernetværk, der i 2023 har mødtes syv gange. Målet med vores mellemledernetværk er at skabe et fælles forum for ledere, hvor dilemmaer, trivsel og tendenser kan vendes med ligesindede. På den måde skaber vi pusterum til refleksion og gensidig inspiration. Mellemlidernetværket bruges også til at drøfte og kompetenceudvikle. Blandt de emner, der blev behandlet i mellemlidernetværket i 2023, kan nævnes feedback, bias og egne ledelsesværdier.

To gange årligt samler vi ledergruppen i DLR til et lederseminar, hvor aktuelle temaer i relation til ledelse, organisation og medarbejdere drøftes. Lederseminarerne for 2023 har udover lederfællesskaber bl.a. haft fokus på ESG og bæredygtighed.

CASE:

Stærke ledere fra egne rækker

I 2023 blev Karin Abildhaug Andersen udnævnt til ny leder af landbrugsafdelingen i DLR. Karin kommer med en stærk landbrugsfaglig baggrund som både teamleder i landbrugsafdelingen og senest som chef for afdelingen Kompetencecenter Kredit, hvor hun har stået i spidsen for en lang række af de mere porteføljeorienterede opgaver for DLRs udlånsafdeling.

Karin er bare én af de i alt ni medarbejdere, som i 2023 blev forfremmet internt til en ny eller større lederrolle.

Vi er stolte af, at vi i DLR har så mange kompetente medarbejdere, at vi kan besætte langt de fleste centrale stillinger med folk fra egne rækker.

Fleksibilitet i hverdagen

I DLR mener vi, at det er vigtigere end nogensinde, at vi opbygger og vedligeholder de sociale relationer. Det gør noget godt for både den enkelte og for organisationen, at vi mødes fysisk på arbejdspladsen, hvor vi kan se og mærke hinanden, og hvor der er lejlighed til at mødes til en uformel snak ved kaffemaskinen eller over frokosten.

I arbejdet med fleksibilitet er vores fokus derfor både på sammenhængskraften i DLR og på at finde den rigtige balance for fleksibiliteten i hverdagen for medarbejderne.

I DLR arbejder vi med en model, hvor medarbejderne har mulighed for at arbejde hjemme én dag om ugen. Muligheden for hjemmearbejde hjælper den enkelte medarbejder til en mere balanceret hverdag og øger trivslen. Om fredagen er det obligatorisk at møde fysisk ind. Her spiser vi morgenmad sammen, og mange fælles workshops, afdelingsmøder og sociale arrangementer planlægges her.

En anden måde at understøtte fleksibilitet i hverdagen er ved at tilbyde medarbejderne at arbejde

deltid. I DLR efterkommer vi i videst muligt omfang medarbejdernes ønsker om f.eks. at komme på deltid – uanset hvilken bagvedliggende grund medarbejderens ønsker opstår fra. Det kan være tid til børn, seniordeltid eller egenomsorg for at finde den rette balance. Samlet arbejder 5,7 pct. af medarbejderne på nedsat tid.

I forhold til fleksibilitet hører også planlægningen af den enkeltes dag. Her stiller DLR i videst muligt omfang også fleksibilitet til rådighed for medarbejderne. Hvad enten man har behov for at møde lidt senere ind eller gå tidligere, er der i langt de fleste tilfælde mulighed for det.

af DLRs medarbejdere er på nedsat tid.

Aldersmæssigt spænder medarbejdere på deltid fra 37 til 65 år.

Medarbejdervilkår

Veldefinerede arbejdstagerrettigheder

DLRs medarbejdere er omfattet af Finanssektorens Standardoverenskomst (STOK), hvilket betyder, at mange medarbejderrelaterede ansættelsesforhold er forhandlet på plads mellem Finanssektorens Arbejdsgiverforening og Finansforbundet. Overenskomsten omfatter arbejdstid, lønforhold, pensionsbidrag, sundheds- og tandforsikringer, ferieforhold, uddannelse og kompetenceudvikling, samt diverse sociale bestemmelser herunder barselsorlov, sygdom og orlov til pasning af alvorligt syge børn og nære pårørende.

I DLR suppleres overenskomsten med vores egne politikker og retningslinjer om f.eks. hjemmearbejde, pensions- og forsikringsforhold samt muligheder for hjælp af sundhedsmæssig karakter.

DLR respekterer medarbejdernes rettighed til at organisere sig og ledelsen arbejder i dagligdagen tæt sammen med tillids- og arbejdsmiljørepræsentanter i Samarbejds- og Arbejdsmiljøudvalget. DLR arbejder systematisk på at opretholde et sikkert og sundt arbejdsmiljø og at udvikle medarbejderes

bevidsthed om deres egen og deres kollegers sikkerhed. DLR har indberettet én (1) arbejdsskade i 2023.

Menneskerettigheder

Alle samarbejdsrelationer i DLR bygger på et ligeværdigt, respektfuldt og ordentligt forhold blandt ledere og medarbejdere på alle niveauer.

DLR bestræber sig på at overholde menneskerettighederne og at behandle vores medarbejdere med værdighed og respekt. Vi støtter og respekterer beskyttelsen af internationalt proklamerede

menneskerettigheder som beskrevet i FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder og i ILO's erklæringer og anbefalinger, og DLR har i 2022 formuleret en særskilt politik for menneskerettigheder.

I 2023 har DLR, i overensstemmelse med førnævnte politik, overvåget menneskerettigheder på alle væsentlige forretningsområder, hvilket ikke har givet anledning til indberetninger eller andre indikationer på overskridelser af menneskerettigheder.

I DLR suppleres overenskomsten med vores egne politikker og retningslinjer i en medarbejderhåndbog.

Mangfoldighed og diversitet

DLRs bestyrelse har fastlagt politik og måltal for det underrepræsenterede køn i det øverste ledelsesorgan.

DLRs bestyrelse består af ni medlemmer. De seks er valgt på DLRs generalforsamling, mens de øvrige tre er medarbejderrepræsentanter. Ved udgangen af 2023 bestod de generalforsamlingsvalgte medlemmer af DLRs bestyrelse af seks mandlige medlemmer svarende til, at mænd udgjorde 100 pct. af de generalforsamlingsvalgte medlemmer. DLRs medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer bestod af to mandlige og et kvindeligt medlem svarende til, at mænd udgjorde 67 pct. og kvinder 33 pct. I bestyrelsen som helhed er kønsfordelingen 89 pct. mænd og 11 pct. kvinder.

DLRs nomineringsudvalg skal i henhold til lov om finansiel virksomhed foreslå kandidater til DLRs bestyrelse. Nomineringsudvalget vil arbejde mod en køns-mæssig ligelig fordeling i DLRs bestyrelse under primær hensyntagen til mulige kandidaters kvalifikationer og kravet om, at der til enhver tid forefindes den

nødvendige viden og erfaring i bestyrelsen i forhold til selskabets væsentlige risikoområder.

Bestyrelsen har fastsat et mål om, at bestyrelsen senest i 2027 har ét generalforsamlingsvalgt kvindeligt medlem.

Når man tager den historiske sammensætning af DLRs bestyrelse i betragtning, er der tale om et realistisk langsigtet mål. Dette skal ses i forhold til, at de generalforsamlingsvalgte medlemmer af DLRs bestyrelse i vid udstrækning er direktionsmedlemmer i aktionærpengeinstitutterne, hvor der historisk har været en overrepræsentation af mænd.

Det er DLRs nomineringsudvalg, der skal foreslå medlemmer til DLRs bestyrelse, og udvalget anmoder i den forbindelse Lokale Pengeinstitutter samt Landsdækkende Banker om at komme med forslag til bestyrelsesmedlemmer til valg på generalforsamlingen, idet de to foreninger i henhold til DLRs ejeraftale indstiller bestyrelsesmedlemmer.

Målet om et generalforsamlingsvalgt kvindeligt medlem er ikke opfyldt i 2023.

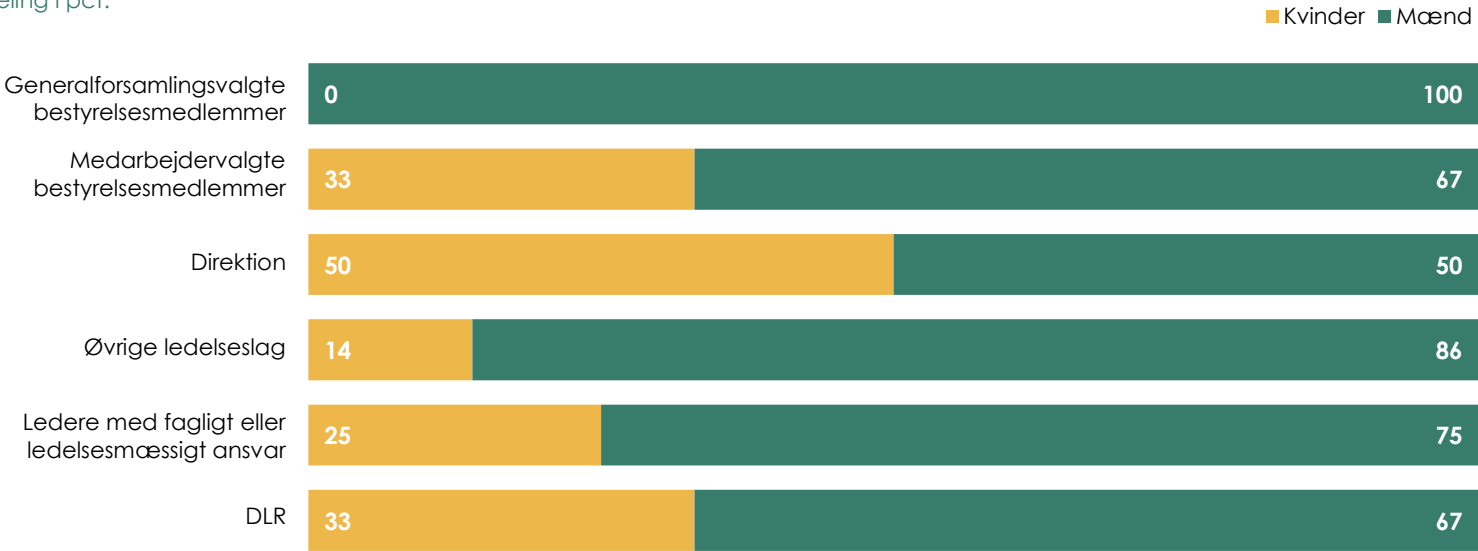
Direktionen i DLR består af henholdsvis en kvinde og en mand. Der er således en ligelig kønsfordeling i direktionen. Der er ikke fastsat måltal på dette niveau.

Det øvrige ledelsesniveau fastlægges som ledende stillinger med reference direkte til direktionen. I denne gruppe er der i 2023 syv ledere, med en kønsfordeling på 86 pct. mænd og 14 pct. kvinder. Bestyrelsen har fastsat et måltal på 80/20 indenfor den næste fireårige tidshorizont, hvorefter intet køn bør udgøre mere end 80 pct. Den nuværende fordeling på 86/14 lever endnu ikke op til målsætningen.

Ud over direktionen og det øvrige ledelsesniveau, har DLR aktuelt 24 ledere med fagligt eller ledelsesmæssigt ansvar, hvoraf 25 pct. er kvinder og 75 pct. er mænd.

Kønsdiversitet i DLR

Fordeling i pct.

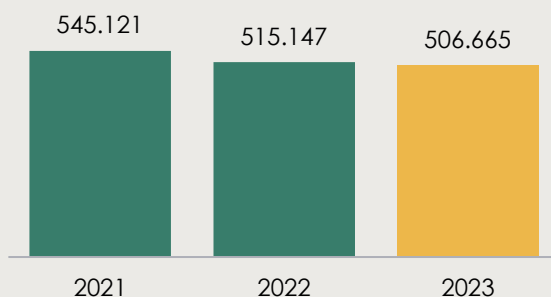

Klima og miljø internt i DLR

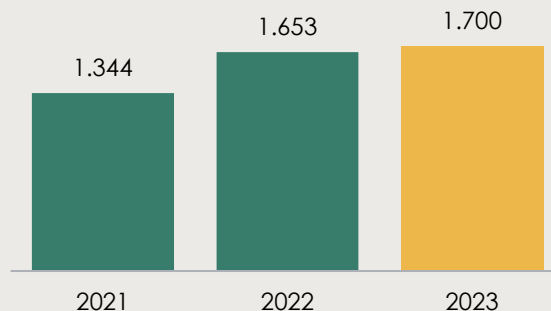
I DLR er vi bevidste om, at vores organisation påvirker klima- og miljøforhold. Vores mål er, at vi løbende skal blive bedre til at reducere vores eget aftryk.

Det gør vi ved kontinuerligt at foretage små og store justeringer i arbejdsgange, valg af samarbejdspartnere, indkøb osv.

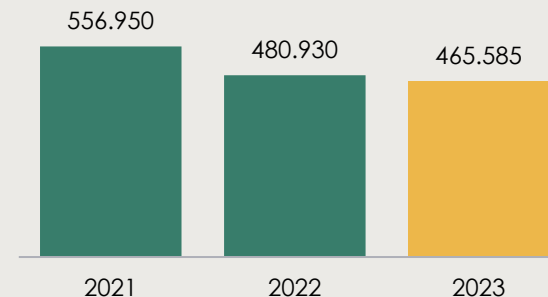
DLRs samlede elforbrug (kWh)

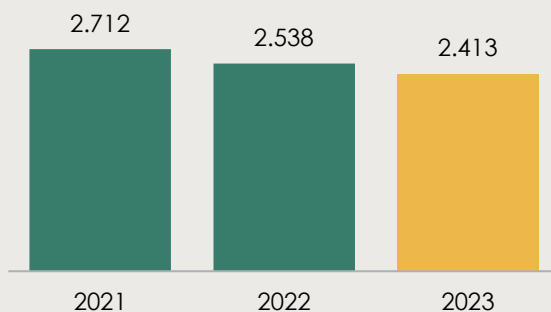
DLRs samlede vandforbrug (m3)*

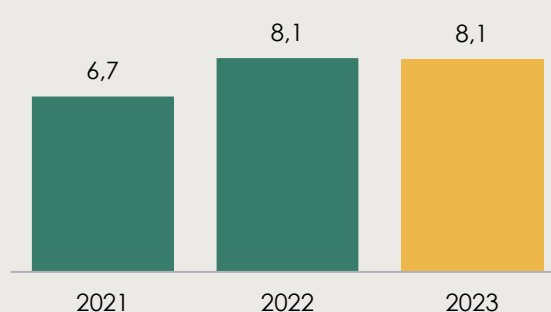
DLRs samlede fjernvarmeforbrug (kWh)

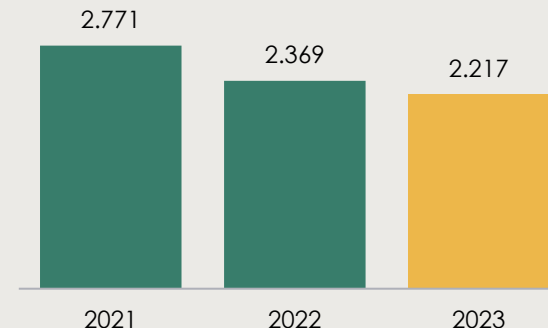
DLRs elforbrug (kWh) pr. medarbejder

DLRs vandforbrug (m3) pr. medarbejder*

DLRs fjernvarmeforbrug (kWh) pr. medarbejder

* Vandforbruget har i 2022 og 2023 været påvirket af, at DLR har haft to større vandskader.

El-forbrug

DLRs forbrug af el dækker primært strøm til IT-hardware, serverrum, belysning, køleanlæg og kantine-køkken. I DLR har vi allerede foretaget tiltag til reduktion af el-forbruget, og det vil derfor blive vanskeligt yderligere at nedbringe forbruget væsentligt fremadrettet. DLR har overvejet at opsætte solceller på taget af vores domicilejendom for selv at producere grøn strøm til eget forbrug, men har valgt at indkøbe grøn strøm fremfor selv at producere den. DLRs indkøb af el blev i 2020 omlagt, så vi udelukkende køber grøn el.

DLR optimerer løbende på driften og udskifter til el-besparende lyskilder, når der renoveres eller udskiftes lys. I forbindelse med de stigende energipriser og risikoen for mangel på energi har DLR gennemført en række yderligere tiltag; f.eks. er lyssensorer kontrolleret, og tidsintervaller er justeret. Ligeledes har vi reduceret antallet af printere, fjernet automatisk opstart af printere om morgenen, sat printere til hurtigere at gå i dvale, og antallet af timer med aircondition er nedsat med to timer om dagen.

DLRs indkøb af el blev i 2020 omlagt, så vi udelukkende køber grøn el.

Herudover er alle medarbejdere opfordret til at være opmærksomme på at slukke skærme og skrivebordslamper, når man går hjem.

Elforbruget for 2023 faldt i forhold til forbruget i 2022. I 2022 blev der i efteråret indført energisparetiltag. Tiltagene medførte et lavere forbrug i 2022, men effekterne af disse har også haft en positiv effekt på DLRs elforbrug for 2023.

Fjernvarmeforbrug

DLRs forbrug af varme vedrører opvarmning af lokaler og varmt vand til DLRs medarbejdere. DLRs domicilejendom opvarmes med fjernvarme.

Energisparetiltagene i 2022 dækkede over flere tiltag, hvoraf tiltaget med størst betydning har været at sænke temperaturen i bygningerne. Dette i kombination med et mildt efterårsvejr i 2023 har ført til et mindsket fjernvarmeforbrug pr. medarbejder i 2023. Fjernvarmeforbruget pr. medarbejder faldt således med 152 kWh pr. medarbejder, hvilket svarer til et fald på 6,4 pct. ift. 2022.

Vandforbrug

DLRs forbrug af vand vedrører primært medarbejdernes daglige forbrug af drikkevand, drift af kantinen og til toilet- og badefaciliteter. DLR har løbende fokus på tiltag, der kan reducere vandforbruget. F.eks. skifter vi til vandbesparende

alternativer ved udskiftning af vandhaner, toiletter og brusere.

Vandforbruget pr. medarbejder var i 2023 8,1 m³, hvilket er tilsvarende forbruget for 2022. Forbruget i 2023 har været påvirket af, at DLR har haft en større vandskade.

Sammenlignes tallene for vandforbrug med tidligere rapporter, er der en markant ændring i tallene. Dette skyldes, at der ikke har været data på forbrug i begge DLRs ejendomme i tidligere rapporter. DLR har valgt at tilrette data med tilbagevirkende kraft til 2020.

IT-udstyr

DLR lægger vægt på, at vores IT-udstyr har så lang levetid som muligt med mindst mulig miljøpåvirkning. Ud over at stille krav til vores leverandører af IT-udstyr, har vi derfor indgået et samarbejde med en virksomhed, der aftager vores aflagte IT-udstyr, rensrer det, og sender det videre til genanvendelse. Er det ikke muligt at genanvende udstyret, bliver det oparbejdet under ordnede forhold og genbrugt til nye materialer.

Vi samler løbende aflagte iPads og telefoner for at donere dem til en virksomhed, der garanterer genanvendelse af IT-udstyr.

Rengøring

Vores leverandør af rengøring benytter rengøringsprodukter, der lever 100 pct. op til flere af Europas og Nordens skrappeste miljømærkningsordninger. Det gælder blandt andre EU-Blomsten, Svanemærket og en række europæiske certifikater.

Bedre affaldssortering

DLR har længe haft fokus på affaldssortering og har ultimo 2022 implementeret nye affaldsstationer i hele domicilbygningen for i endnu højere grad at sortere affald efter de forskellige fraktioner. Dermed lever vi op til kravene i affaldsbekendtgørelsen og yder vores bidrag til at opfylde visionen om en klimaneutral affaldssektor i Danmark i 2030.

I 2023 havde DLR samlet knap 41 ton affald svarende til 175 kg pr. medarbejder/FTE.

GOVERNANCE

Transparent selskabsledelse

Selskabsledelse bygget på langvarige tillidsfulde kundeforhold

God selskabsledelse har altid været helt centralt for DLR som virksomhed. Vi er bevidste om at have en ansvarlig kreditpolitik i såvel positive som negative konjunkturforløb. Vi ser en ansvarlig kreditpolitik som grundlaget for en sund udlånsportefølje.

DLRs kundekreds er kendetegnet ved, at realkreditfinansieringen fra DLR ofte udgør en betydelig del af den samlede finansiering, og vi har som målsætning for kreditpolitikken at kunne tilbyde lån til kreditværdige kunder og rentable projekter i overensstemmelse med lovgivningens krav uafhængigt af konjunktursituationen. DLR har således sammen med de samarbejdende pengeinstitutter aktivt ydet udlån på landbrugsområdet også i de år, hvor erhvervet har oplevet særligt vanskelige forhold.

DLR følger nøje udviklingen i udlånsporteføljen mht. kundebonitet målt på bl.a. økonomiske nøgletal, belåningsgrad med afsæt i aktuelle ejendomsvurderinger, omfanget af henstandsaftaler, restancer, sager til inkasso, tvangsauktioner, nedskrivninger og tab, og rapporterer minimum kvartalsvis til direktion og bestyrelse på området. Vi har en nøje fastlagt og standardiseret opfølgningsproces for lån i restance. I DLR varetages dette ansvar af Særlige engagementer og Inkasso. DLR har desuden integreret vurdering af ESG-risici i DLRs forretningsprocesser og risikostyring.

Vi ser det som en del af vores samfundsansvar i DLR, at organisationen er klædt på til aktivt at sikre fortrolig behandling af persondata og at forebygge hvidvask, finansiering af terrorisme, korruption og skatteunddragelse. Vores forretningsmodel bygger på langvarige tillidsfulde kundeforhold, hvilket til enhver tid afspejler sig i vores politikker.

Regulering

DLR er reguleret af Lov om finansiel virksomhed. Loven fastsætter regler for alle finansielle institutioner i Danmark med hensyn til regnskab, ejerskab, ledelse, kapitalkrav mv.

Som udbyder af realkreditlån er DLR desuden underlagt Lov om realkreditlån og realkreditobligationer mv. samt tilhørende bekendtgørelser udstedt af Erhvervsministeriet og Finanstilsynet. Loven med tilhørende bekendtgørelser udstikker et detaljeret regelsæt for realkreditinstitutternes aktiviteter, herunder regler for værdiansættelse og låneudmåling.

Finanstilsynet fører tilsyn med alle danske realkreditinstitutter, der løbende skal rapportere om kapitaldækning, finansielle risici og kreditrisiko til tilsynet. Finanstilsynet foretager jævnligt inspektionsbesøg i realkreditinstitutterne.

DLR er reguleret af Lov om finansiel virksomhed

Behandling af personoplysninger

EU's Persondataforordning (GDPR) fastlægger reglerne for beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger. I DLR arbejder vi hele tiden med at sikre, at personoplysninger bliver behandlet bedst muligt og i overensstemmelse med de gældende regler.

Det er vigtigt for DLR, at vores kunder og medarbejdere stoler på, at deres personoplysninger bliver behandlet på en sikker og forsvarlig måde med stort fokus på fortrolighed.

DLRs politik på området fastlægger de overordnede rammer og principper for, hvordan DLR behandler persondata, herunder indsamler og opbevarer disse, så de pågældende personer til enhver tid er sikret et højt beskyttelsesniveau. Politikken danner desuden afsæt for udarbejdede forretningsgange, der sammen med intern undervisning er fundamentet for, at alle medarbejdere medvirker til at sikre, at de grundlæggende principper for god databehandling efterleves i DLR.

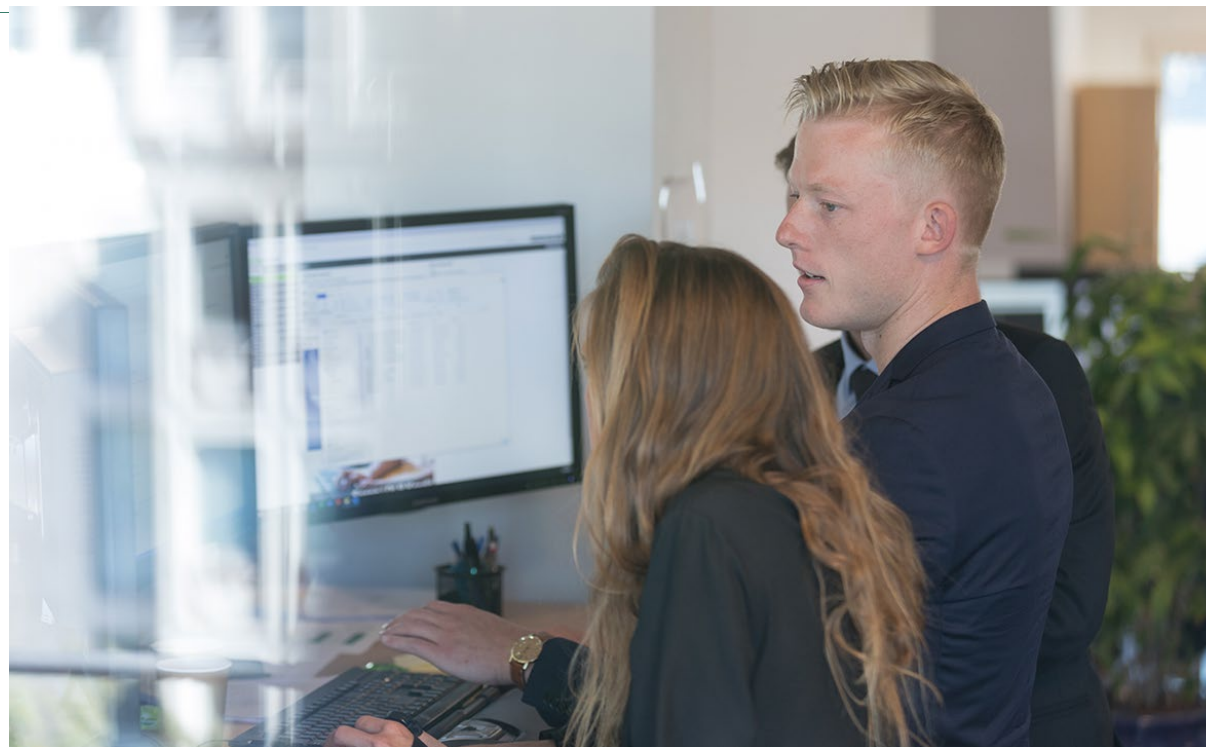
Herudover arbejder vi løbende med at gennemgå både IT- og fysiske processer for at sikre et højt beskyttelsesniveau.

Som led i opfyldelsen af persondataforordningen har DLR udpeget en DPO (Data Protection Officer). DPO'ens rolle er blandt andet at underrette og rådgive organisationen og de ansatte om databeskyttelse for at sikre, at der løbende er fokus på at opretholde en høj grad af sikkerhed.

Fejl kan ikke altid undgås, og DPO'en underrettes, hvis ansatte oplever eller har mistanke om, at der kan være sket brud på persondatasikkerheden.

Nyansatte medarbejdere i DLR får introduktionsundervisning i håndtering af persondata, og derudover gennemgår alle medarbejdere løbende undervisning i korrekt håndtering af persondata.

I DLR arbejder vi hele tiden med at sikre, at personoplysninger bliver behandlet bedst muligt og i overensstemmelse med de gældende regler.

Dataetik

DLR har vedtaget en politik for dataetik. Politikken indeholder rammen for DLRs dataetiske principper og dataetiske adfærd og findes på dlr.dk.

I DLR anvender vi data og arbejder med dataetiske overvejelser på følgende måde:

DLRs anvendelse af kundedata

I DLR indsamler og opbevarer vi store mængder af data, herunder personoplysninger. Derfor er vi i DLR også bevidste om vores betydelige dataansvar, samt at der er tillid til, at vores anvendelse af data sker på en ansvarlig måde.

For DLR er det væsentligt, at DLRs kunder, medarbejdere og omverden har stor tillid til DLRs evne til at opbevare deres data. En af de værdier, som indgår i DLRs værdigrundlag, er værdien "ordentlighed". Derfor ligger det i naturlig forlængelse heraf, at DLR har respekt for kundernes og medarbejdernes privatliv, og DLR værner om retten til beskyttelse af privatlivets fred.

Åbenhed og gennemsigtighed i DLRs brug af kundedata

Der skal være åbenhed og gennemsigtighed i DLRs dataopbevaring over for den enkelte kunde for at sikre kundens integritet. DLRs kunder skal således til enhver tid kunne få at vide, hvilke persondata DLR opbevarer om dem, hvordan de opbevares, og hvad de bruges til.

For at kunne sikre kundernes indsigt i de data, vi opbevarer om dem, arbejder DLR vedvarende med, at data behandles så struktureret som muligt, så vi ved, hvilke data vi opbevarer om den enkelte kunde.

Tilvejebringelse af data

DLR indsamler og opbevarer kun data, som er nødvendige, og som DLR lovligt kan behandle. Det skal altid sikres, at indsamlingen af data, der er personhenførbare, sker på et lovligt grundlag, som blandt andet kan være i henhold til lovgivningen eller på baggrund af aftale med eller samtykke fra kunden.

DLRs fokus på omverdenen

DLR har, foruden vores kunderelationer, en bred berøringsflade i omverdenen. Derfor er vi i DLR bevidste om, at vi også har et bredere ansvar, når det kommer til etisk korrekt databehandling.

Blandt andet samarbejder vi med myndighederne og lever op til vores forpligtigelser om at stille data til rådighed, når DLR anmodes herom. Vi samarbejder også med myndighederne både i forhold til hvidvask og anden kriminalitet, men også i tilfælde af brud på persondatasikkerheden, hvor vi indberetter relevante oplysninger.

Tredjeparters databehandling

I DLRs samarbejde med tredjeparter, f.eks. DLRs låneformidlende pengeinstitutter, sikrer vi, at der i lige så høj grad værnes om kundernes data, som vi selv gør.

DLR indgår databehandleraftaler med relevante tredjeparter og kontrollerer, at tredjeparterne overholder DLRs krav til dem, herunder vores politik for dataetik.

Efterlevelse i DLR og træning af medarbejderes kompetencer

DLRs politik for dataetik forpligter alle ledere og medarbejdere i DLR. Her har ledere et særligt ansvar og skal gå forrest som et godt eksempel samt sikre, at alle medarbejdere i DLR kender til denne politik og efterlever den.

DLR prioriterer således, at medarbejdere er velinformerede om dataetik, datasikkerhed og korrekt omgang med persondata blandt andet gennem awareness-kampagner og uddannelse med passende tidsintervaller.

I DLRs samarbejde med tredjeparter, f.eks. DLRs låneformidlende pengeinstitutter, sikrer vi, at der i lige så høj grad værnes om kundernes data, som vi selv gør.

Hvidvask og terrorfinansiering

Bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering er en vigtig samfundsopgave, som DLR har stor fokus på. Det er DLRs opgave – med udgangspunkt i kendskab til vores kunder – at identificere og underrette om mistænkelige forhold til Hvidvasksekretariatet under den Nationale enhed for Særlig Kriminalitet (NSK).

DLRs arbejde med hvidvask tager afsæt i en risikovurdering. På baggrund af risikovurderingen fastsætter vi risikoen for, at DLR kan blive misbrugt til hvidvask eller terrorfinansiering. Risikovurderingen, som hvert år forelægges DLRs bestyrelse, giver mulighed for prioritering af indsatsen og fastlæggelse af de relevante politikker, systemer og forretningsgange.

Et væsentligt element i bekæmpelsen af hvidvask og terrorfinansiering er at sikre, at DLRs medarbejdere er fortrolige med reglerne og lever op til den opmærksomhedspligt, som reglerne foreskriver. Derfor gennemfører DLR løbende undervisning for de af DLRs medarbejdere, som har kundekontakt eller behandler oplysninger om kunder mv. i forbindelse med DLRs udlånsaktivitet.

DLR har som realkreditinstitut, modsat et pengeinstitut, ikke kundekonti, hvor der kan foretages ind- og udbetalinger. DLRs forretningsmodel indebærer, at DLR udbetaler provenuet fra et realkreditlån til en kunde, og kunden skal herefter tilbagebetale lånet over en årrække. I forbindelse med lånesagsbehandlingen indhenter DLR oplysninger om kundens formål med lånoptagelsen. DLR overvåger, om der, i forbindelse med tilbagebetalingen, sker noget usædvanligt.

DLR går ind for gennemsigtighed, og vi har på [dlr.dk](https://dlr.dk/bekaempelse-af-hvidvask-og-terrorfinansiering/) et område, dlr.dk/bekaempelse-af-hvidvask-og-terrorfinansiering/ hvor vi beskriver, hvordan DLR bekæmper hvidvask og terrorfinansiering. Her findes også link til "DLRs politik for forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme".

DLRs arbejde med hvidvask tager afsæt i en risikovurdering

Anti-bestikkelse og anti-korruption

DLR definerer korruption som misbrug af betroet magt for egen vindings skyld, og bestikkelse defineres som at give en anden person penge eller naturgaver for at få en uberettiget fordel.

DLRs medarbejdere kan under udførelsen af deres arbejde risikere at blive udsat for forsøg på enten bestikkelse eller korruption. I DLR accepterer vi ingen former for bestikkelse eller korruption eller anden upassende forretningspraksis. DLR forventer, at alle medarbejdere i DLR lever op til dette.

DLR har vedtaget en anti-bestikkelses- og anti-korruptionspolitik, der konkret beskriver og vejleder om, hvilken adfærd DLRs medarbejdere skal udvise, hvis der i forbindelse med arbejdet i DLR opstår en situation, hvor medarbejderen kommer i kontakt med bestikkelse eller korruption.

Whistleblowerordning

DLR lægger stor vægt på at drive sin forretning på en ordentlig og redelig måde, som alle kan have tillid til. I DLR har vi fokus på at fremme trivsel og åbenhed, og vi har derfor retningslinjer for forebyggelse og håndtering af krænkende adfærd. Vi understøtter, at medarbejdere trygt skal kunne gå til deres nærmeste leder med bekymringer af enhver art.

For at støtte op om DLRs værdier har vi gennem mange år haft en whistleblowerordning, hvor DLRs medarbejdere har kunnet rapportere om overtrædelse af den finansielle regulering eller mistanke herom. Muligheden for at kunne indberette til whistleblowerordningen er dermed et supplement til den direkte og daglige kommunikation, der sker i DLR.

I whistleblowerordningen kan der, udover mistanke om overtrædelse af den finansielle regulering, indberettes om forhold, hvis en medarbejder oplever krænkende adfærd. Desuden kan der ske indberetning i tilfælde af mistanke om, at der sker overtrædelse af øvrig regulering og standarder, som DLR er omfattet af, som for eksempel reglerne om persondata, hvidvask og terrorfinansiering.

Indberetning, der kan foretages anonymt, sker til en ekstern portal og bliver undersøgt og behandlet med den fornødne hurtighed af en udpeget upartisk person. Det er sikret, at der vil blive givet feedback til indberetteren om sagens behandling, og en whistleblower vil være beskyttet af reglerne i whistleblowerloven og vil dermed være beskyttet mod at blive udsat for repressalier, hvis indberetningen sker inden for reglerne.

Der har ikke i 2023 været foretaget indberetning til DLRs whistleblowerordning.

Klager

Hvis man som kunde ikke er tilfreds med DLRs behandling af lånesagen, skal man i første omgang kontakte den afdeling, der har behandlet lånesagen. Afdelingen vil herefter se på lånesagen igen. Hvis en kunde herefter fortsat ikke er tilfreds med det svar DLR giver på henvendelsen, kan kunden sende en klage til DLRs klageansvarlige. På dlr.dk giver vi vejledning om, hvordan man kan klage. Alle klager behandles af DLRs klageansvarlige.

Kan der fortsat ikke opnås et tilfredsstillende resultat, og er der tale om et privat kundeforhold, er der mulighed for at klage over DLR til Det finansielle ankenævn. Privatkunder med bopæl i EU kan også benytte EU-Kommissionens onlineplatform i forbindelse med behandling af en klage. Det er særligt relevant, hvis kunden har bopæl i et andet EU-land end Danmark.

DLRs complianceansvarlige rapporterer årligt til bestyrelsen om antallet af klager, som DLRs klageansvarlig har behandlet. Der er i 2023 ikke indgivet klager til DLRs klageansvarlige.

ESG-rating

Siden januar 2020 har selskabet Morgan Stanley Capital International (MSCI) uopfordret tildelt DLR en ESG-rating. Da DLR første gang blev ratet af MSCI, fik DLR tildelt en rating på BBB (MSCI's ratingskala løber fra CCC til AAA). I september 2021 blev DLRs ESG-rating løftet til AA, og senest den 28. marts 2023 har MSCI offentliggjort en ratingrapport, der bekræfter DLRs ESG-rating på AA.

DLR arbejder aktivt for at forbedre sin ESG-rating ved løbende at blive mere transparente og arbejde med faktorer, vi selv kan påvirke og udvikle, f.eks. ved at offentliggøre nøgletal mv. i DLRs ESG Fact Book for bæredygtighed, som kan downloades på dlr.dk/dlr.dk/investor/regnskaber-rapporter/#baeredygtighed.

Ratingbureau	Score	Skala
MSCI 	AA	CCC til AAA

ESG-nøgletal

I DLRs ESG Fact Book findes et samlet overblik over DLRs ikke finansielle nøgletal (ESG-nøgletal). DLRs anvendte regnskabspraksis beskrives også i DLRs ESG Fact Book, som offentliggøres på dlr.dk sammen med bæredygtighedsrapporten.

DLRs scope 1, 2 og 3-udledninger

CO₂-aftryk af DLRs låneportefølje fordelt på kapitalcenter, låntype og ISIN

El-, vand- og varmemeforbrug (pr. medarbejder)

Andel af energi-effektiv fast ejendom

Sygedage

Medarbejder-tilfredshed

Gennemførelse af e-learning

Lønforskelle mellem CEO & medarbejdere

Andel af kvinder i bestyrelse, direktion og ledelse

Taksonomi-eligibilitet

Omsætningsprocent

Medarbejdersammensætning (alder, køn og anciennitet)

FN's principper for ansvarlig bankdrift

Princip 1: Overensstemmelse med samfundsmæssige mål

I DLR tilstræber vi i alle henseender at drive en ansvarlig forretning i overensstemmelse med vores værdigrundlag og under hensyntagen til DLRs interessenter, der omfatter låntagere, obligationsinvestorer, aktionærer og låneformidlere, myndigheder, medarbejdere og det omgivende samfund.

Princip 2: Påvirkning og mål

DLR har siden 2021 målt og offentliggjort den finansierede CO₂-udledning. I 2023 offentliggjorde vi vores første handlingsplan for nedbringelse af vores finansierede CO₂-udledning, i overensstemmelse med anbefalinger fra Forum for Bæredygtig Finans. I 2023 offentliggjorde DLR desuden sin første Green Bond Impact Report. Alt dette med formålet at forstå DLRs påvirkning og sætte mål og retning for DLRs fremtidige arbejde med bæredygtighed.

Næste handlingsplan offentliggøres, når detaljerne for klimafgiften på landbrugets biologiske processer er vedtaget.

Princip 3: Kunder

DLR vil sætte bæredygtighedsmål i samspil med de låneformidlende pengeinstitutter og i takt med omstillingen hos vores fælles kunder. DLR vil på den måde være med til at fremme den bæredygtige omstilling af landbruget, erhvervslivet og samfundet generelt. Som realkreditinstitut er det netop med vores långivning og i samarbejdet med de låneformidlende pengeinstitutter og kunderne, at vi kan bidrage direkte til den bæredygtige udvikling.

Princip 4: Interessenter

I DLR arbejder vi aktivt for at styrke vores indflydelse på rammerne for den bæredygtige omstilling. Derfor er DLR løbende i dialog med relevante interessenter om, hvordan bæredygtighed kan defineres og dokumenteres. Det sker blandt andet i dialog med repræsentanter for lokale pengeinstitutter og landsdækkende banker samt deres brancheforeninger. DLR deltager desuden i centrale fora og arbejdsgrupper, der beskæftiger sig med bæredygtig finansiering.

Princip 5: Governance og kultur

I DLR arbejder vi målrettet med at integrere bæredygtighed i alle dele af vores forretning. Dette gælder både i forretningen samt dialogen med samarbejdspartnere og øvrige interessenter, i interne processer, vores governance-setup, compliance og risikostyring. Integration af bæredygtighed omfatter også, at DLR agerer ansvarligt som arbejdsplads og arbejdsgiver.

Princip 6: Transparens og ansvarlighed

Som realkreditinstitut er vi bevidste om vores rolle i den grønne omstilling, og vi ser det som vores samfundsansvar i samarbejde med vores låneformidlere at bidrage til at accelerere omstillingen af landbruget, erhvervslivet og samfundet generelt samtidigt med at vi tilstræber os på, at være transparente og troværdige omkring vores tilgang til bæredygtighed.

DLR tilsluttede sig FN's principper for ansvarlig bankdrift i 2022.

DLR rapporterer årligt om fremdriften i forhold til implementeringen af principperne. Den fulde rapportering findes i DLRs ESG Fact Book.

Anvendt regnskabspraksis

Miljødata

Scope 1

Omfatter CO₂-udledningen fra opvarmning med naturgas.

Varme

Udledningen fra opvarmning med naturgas. Denne beregnes ved brug af Erhvervsstyrelsen emissionsfaktorer for udledning pr. m³ ved brug af Klimakompasset.

Scope 2

Udledningen omfatter elektricitet og fjernvarme fra eksterne leverandører.

Elektricitet

Udledning fra benyttet el fra nettet og egen produktion af el i perioden 01.01.2023 til 31.12.2023. Til udregningen anvendes Klimakompasset og emissionsfaktorer fra Erhvervsstyrelsen.

Fjernvarme

Udledning fra benyttet fjernvarme på DLRs kontorer i perioden 01.01.2023 til 31.12.2023. Til udregningen anvendes Klimakompasset og emissionsfaktorer fra Erhvervsstyrelsen.

Scope 3

Udledningen udgøres af den finansierede CO₂-udledning fra DLRs udlånsportefølje.

Finansieret udledning

Udledningen for landbrug beregnes på baggrund af normaltal for antallet og art af dyr samt antal hektar dyrket areal.

Udledningen for opvarmede bygninger beregnes på baggrund af Finans Danmarks CO₂-model.

Vandforbrug

Vandforbruget er opgjort for DLRs kontorer for perioden 01.01.2023-31.12.2023.

Forbrug pr. medarbejder

Medarbejdere er baseret på FTE over året, eksklusivt vurderingssagkyndige.

Anvendt regnskabspraksis

Sociale data

Ukorrigeret lønforskel mellem køn

Forskel mellem mandlige og kvindelige lønmodtageres gennemsnitlige bruttotimeløn, målt i hvor mange gange kan den kvindelige medianløn dækkes af den mandlige medianløn. Gennemsnitsløn indeholder løn, firmapension, engangsbeløb, ekstra ferietillæg, omsorgsdage og feriedage, værdi af fri bil og værdi af fri telefon. Der tages ikke højde for uddannelsesniveau, anciennitet eller arbejdsfunktion/rolle.

Korrigeret lønforskel mellem køn

Lønstatistik fra Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA). Lønforskellen mellem mandlige og kvindelige medarbejdere opgjort efter samme stillingstygde, opgjort på grupper med mindst 10 af hvert køn med samme arbejdsfunktion (DISCO-kode).

Ledelsesdata

Lønforskel mellem CEO og medarbejdere

Forskel mellem CEO og medarbejderes løn, målt i hvor mange gange medarbejdernes medianløn kan dækkes af CEO-kompensationen. Gennemsnitsløn indeholder løn, firmapension, engangsbeløb, ekstra ferietillæg, omsorgsdage og feriedage, værdi af fri bil og værdi af fri telefon.

Politikker

ENVIRONMENT

SOCIAL

Politik	Rapportering
Kreditpolitik	Risiko- og kapitalstyringsrapport
Bæredygtighedspolitik	Bæredygtighedsrapport
Indkøbspolitik	Bæredygtighedsrapport
Politik for mangfoldighed	Bæredygtighedsrapport
Politik og måltal for kønsdiversitet i DLRs bestyrelse og øvrige ledelsesniveauer	Årsrapport og Bæredygtighedsrapport
Politik for menneskerettigheder	Bæredygtighedsrapport
DLRs adfærdskodeks	Bæredygtighedsrapport

DLRs bæredygtighedspolitik sætter de overordnede rammer og retningen for DLRs arbejde med bæredygtighed. Flere aspekter af arbejdet med bæredygtighed berøres også i særskilte politikker, som konkretiserer udmøntningen af specifikke indsatser, lige som nogle af områderne hvert år afrapporteres i flere rapporter og på dlr.dk

Politik	Rapportering
IT-sikkerhedspolitik	Risiko- og kapitalstyringsrapport
Politik og retningslinjer vedrørende aflønning	Årsrapport
Politik for forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme	Risiko- og kapitalstyringsrapport
Skattepolitik	Bæredygtighedsrapport
Anti-bestikkelses- og anti-korrupsionspolitik	Bæredygtighedsrapport
Politik for dataetik	Risiko- og kapitalstyringsrapport
Politik og retningslinjer for ikke-finansielle risici	Risikorapport til bestyrelsen
Politik for behandling af personoplysninger	DPO-rapport
Whistleblower-politik	Compliance-rapport
Politik og retningslinjer vedr. håndtering af risikoen for overdreven gearing	ICAAP
Politik og retningslinjer for sikring af tilstrækkelige medarbejderressourcer og for at undgå afhængighed af nøglemed-arbejdere mv.	Risikorapport til bestyrelsen

© DLR Kredit A/S

Nyropsgade 17
1780 København V

Tlf. +45 70 10 00 90
dlr@dlr.dk

www.dlr.dk
CVR-nr. 25781309